

MƏDƏNİYYƏT



Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Qarabağ həqiqətlərinin dünya elmi dairələrində yayılması

İyunun 2-də ADA Universitetində Milli Məclis, Türkiyə Böyük Millət Məclisi və Beynəlxalq Balkan Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə 7-ci Beynəlxalq Sosial Elmlər Konqresi işə başlayıb.

Rəsmilər, türk dövlətlərinin aparıcı universitetlərinin rektorları, nüfuzlu alimlər və əcnəbi mütəxəssislərin qatıldığı konqres çərçivəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə regionda yaranan yeni reallıqlar və çağırışlar, geosiyasi vəziyyət və sülh quruculuğu kimi mövzular ətrafında müzakirələr aparılır.

səh. 2

Mədəniyyət naziri vətəndaşları qəbul edəcək

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, mədəniyyət naziri Anar Kərimov tərəfindən 2022-ci il iyunun 16-da saat 10:00-da Beyləqan rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Beyləqan, Füzuli və Xocavənd rayonlarından olan vətəndaşların qəbulu keçiriləcək.

Vətəndaşlar 12 iyun qədər nazirliyin info@culture.gov.az elektron poçt ünvanı, (012) 493 30 02 telefon nömrəsi vasitəsilə və "Whatsapp" xidmətinə (077 714 71 47) müraciət etməklə qəbula yazıla bilərlər.

“Azərbaycanım” uşaq rəsm festivalı başa çatıb

Mədəniyyət Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” QSC, Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı (ARİ) və Naxçıvan Rəssamlar Birliyinin dəstəyi, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən “Azərbaycanım” V Respublika uşaq rəsm festivalı 27-28 may tarixlərində iştirakçıların pleneri və qaliblərin mükafatlandırılması ilə başa çatıb.

səh. 2

MEMİM-in təşkilatçılığı ilə ustad dərsləri və tamaşa nümayişi

Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzinin (MEMİM) təşkilatçılığı ilə regional mədəniyyət idarələrinin (RMI) tabeliyində fəaliyyət göstərən uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin müəllimləri üçün ustad dərsləri davam edir.

Növbəti ustad dərsləri 31 may – 2 iyun tarixlərində Sabirabad RMI-nin tabeliyindəki uşaq musiqi məktəblərinin fortepiano və musiqi nəzəriyyəsi müəllimləri üçün təşkil edilir.

davamı səh. 2-də

Moskvada mərhum azərbaycanlı rəssamın sərgisi açılıb



Moskvadakı Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sergi Mərkəzindəki “Azərbaycan” pavilyonunda rəssamlıqda unikal xalça üslubunun müəllifi, mərhum rəssam Abbas Kazimovun (1956-2021) “Nağıl dünyası” adlı sərgisi açılıb. Sergi Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Gününe həsr olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu hazırda müxtəlif auditoriyalar üçün nəzərdə tutulmuş çoxsaylı tədbirlərə ev sahibliyi edən “Azərbaycan” pavilyonunun bərpasını nəzarətə götürən Heydər Əliyev Fonduna, fondun prezidenti Mehriban Əliyevaya və Azərbaycanın dövlət başçısı İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib.

davamı səh. 2-də

“Könlüm keçir Qarabağdan” deyib Şuşaya gəldilər

Qala-şəhərimiz ilk dəfə uşaq festivalının qala-konsertinə ev sahibliyi etdi

Otuz ilə yaxın sürən işğaldan sonra mədəniyyətimizin paytaxtı kimi tarixi missiyasını davam etdirən Şuşa şəhərində festivallar, söz-sənət şönləri bir-birini əvəzləyir. Qədim şəhər ilk dəfə respublika miqyaslı uşaq tədbirinə ev sahibliyi edib.

İyunun 1-də Şuşada məktəblilər arasında “Könlüm keçir Qarabağdan” adlı respublika incəsənət festival-müsabiqəsinin yekun konserti təşkil olunub.

Konsert Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı, Mədəniyyət Nazirliyi və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdaresinin tərəfdaşlığı ilə Şuşa Real məktəbinin tarixi binasının qarşısında keçirilib.

Tədbirdə Prezident Administrasiyası Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərah Əliyeva, təhsil naziri Emin Əmrullayev, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova, mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədəliyeva, Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdaresinin nümayəndəsi və digər rəsmilər, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, şəhid övladları, festival-müsabiqənin qalibləri iştirak ediblər.

Konsert proqramında 150-yə yaxın məktəbli, o cümlədən Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin şagirdləri çıxış



ediblər. Məktəblilərin ifasında vətənpərvərlik mövzusunda şeir və mahnılar səsləndirilib, ədəbi-bədii kompozisiyalar nümayiş olunub.

Tədbirin sərgi hissəsində müsabiqə qaliblərinin rəsm və əl işlərinə baxış keçirilib. Qeyd edək ki, “Şuşa ili”-nə həsr olunmuş festival-müsabiqə respublikada fəaliyyət göstərən ümumtəhsil məktəbləri, lisey və gimnaziyaların (incəsənət yönümlü ümumtəhsil müəssisələri istisna olmaqla) istedadlı şagirdləri arasında iki yaş qrupunda (11-14 və 15-17 yaş) 4 nominasiya (ifa, rəqs, dram

sənəti, təsviri incəsənət və dekorativ tətbiqi-sənət) üzrə keçirilib. Müsabiqəyə ümumilikdə 10 mindən çox şagird qatılıb. Müsabiqənin təşkilində məqsəd uşaq və gəncləri Qarabağın Azərbaycan mədəniyyəti və tarixindəki yeri, işğal illəri və işğaldan sonrakı dövrü ilə tanış etmək, uşaqları milli-mənəvi dəyərlərə və adət-ənənələrə hörmət ruhunda tərbiyə etmək, onların bədii-estetik səviyyəsini yüksəltmək, incəsənətin ayrı-ayrı növləri üzrə istedadları üzə çıxarmaq və yarıdıcılıq qabiliyyətlərini inkişaf etdirməkdir.

Sofiya səhnəsində “Min bir gecə”



Tamaşanın nümayişindən öncə çıxış edən nazir Ceyhun Bayramov müsəlman Şərqiində ilk demokratik respublikanın 1918-ci ildə elan edilən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti olduğunu, 1991-ci ildə ölkəmizin müstəqilliyini bərpa etdiyini və üç onillik ərzində böyük

inkışaf yolu keçdiyini qeyd edib. O, Azərbaycanın multikulturalizm ənənələrinə hər zaman sadıq qaldığını və bu gün nümayiş etdirilən baletin də məhz Azərbaycan və Bolqarıstan sənətçilərinin birgə layihəsi kimi multikulturalizm nümunəsi olduğunu bildirib.

Teodora Gençovska Azərbaycanı Müstəqillik Günü və diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30 illiyi münasibətilə təbrik edib və balet gecəsinin təşkilinin, eyni zamanda mədəniyyət sahəsində ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfə olduğunu bildirib.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva 100 illik yubileyini qeyd etdiyimiz Fikrət Əmirovun yalnız Azərbaycan deyil, bütün Türk dünyasının dahi bəstəkarı olduğunu deyib, balet qalasının həm də türk mədəniyyətinin təşviqi baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Azərbaycanın Əməkdar artisti Əyyub Quliyevin dirijor pultu arxasında olduğu tamaşada bolqar balet artistlərinin Fikrət Əmirovun ecazkar musiqisi altında çıxışı alqışlarla qarşılanıb.

VIII Muğam Televiziya Müsabiqəsi davam edir

Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan Televiziyasının təşkilatçılığı, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə keçirilən VIII Muğam Televiziya Müsabiqəsi finala doğru davam edir.

Müsabiqənin icraçı rəhbəri, Əməkdar mədəniyyət işçisi İlqar Fəhmi bildirdi ki, müsabiqənin artıq 4-cü həftəsi “Mədəniyyət” kanalı vasitəsilə muğamseverlərə təqdim olunur. Hər həftənin çərşənbə axşamı və cümə axşamı günləri Beynəlxalq Muğam Mərkəzindən canlı olaraq yayımlanan



Əbədi susmaz “Xarıbülbul”

Ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə nəticələnən 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycan mədəni həyatında da mühüm dönüş mərhələsinin təməlinə çevrildi. Şanlı Zəfər muğam-sənət beşiyimiz Qarabağa, Şuşaya mədəni həyatın da yenidən qaytarılması ilə əlamətdar oldu. Prezident İlham Əliyev tərəfindən Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi, 2021-ci ildə Vaqif poeziya günləri və ənənəvi “Xarıbülbul” festivalının bərpa olunması, 2022-ci ilin ölkəmizdə qala-şəhərimizlə şərafləndirilməsi milli mədəni yaddaşın bərpası baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır.

Bu il azad Şuşada ikincisi, ümumilikdə isə beşincisi keçiriləcək “Xarıbülbul” festivalı 270 yaşlı şəhərimizin, Pənahəli xan yadigarının bir qərinə öncəki çal-çağırılı

günlərinə daha bir möhtəşəm qayıdış oldu. Musiqi bayramı bir sıra ölkələrdən ifaçı və kollektivləri Cıdır düzünə yığaraq yenidən beynəlxalq statusunu təsdiqlədi.



Oxucularımız üçün maraqlı olacağını nəzərə alıb arxiv materialları, o dövrün mətbuat nü-

munələri işığında festivalın tarixinə ekskursiya etdik.

davamı səh. 6-da

Yubilyar bəstəkarı həsr olunan festival



səh. 3

“Mədəni gənclik” layihəsi Akademik Opera və Balet Teatrında

səh. 5



Uşaqların gülüşü dünyanın sevincidir

səh. 4

İkinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində işğaldan azad olunan ərazilərin, xüsusilə də Kəlbəcər və Laçının potensialının 9-10 min meqavat olduğunu hesab edirik. Burada söhbət külək və günəş enerjisindən gedir. Buraya hidroelektrik enerjini əlavə etsək, - hansı ki, onun da böyük potensialı var, - buraya daha 1000 meqavat və ya artıq güc əlavə etmək olar.

Bütün bunlar bizim hökumətimiz tərəfindən ciddi şəkildə nəzərdən keçirilir və bərpaolunan enerjiyə nə qədər çox sərmayə qoyulacaq, bir o qədər qaza qənaət ediləcək və ixrac olunacaq, bu, təbiiidir.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri iyunun 1-də Bakı Ekspo Mərkəzində Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin açılış mərasimində çıxış edərkən deyib. Pandemiya ilə bağlı ikillik fasilədən sonra keçirilən ənənəvi sərgiyə bu dəfə 30 ölkədən 250-yə yaxın şirkət qatılıb.

Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, hazırda Azərbaycanda "ACWA Power" (Səudiyyə Ərəbistanı) və "Masdar" (BƏƏ) kimi aparıcı enerji şirkətlərinin iştirakı ilə biri günəş, digəri isə külək olmaqla, iki elektrik stansiyası inşa olunur ki, onların birgə istehsal gücü 470 meqavattır.

“Zəngəzur dəhlizinin fəaliyyətinə start vermək istəyirik”

“Yalnız yüklər üçün deyil, elektrik enerjisi üçün də mühüm ixrac marşrutu ola bilər...”



Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan artan enerji imkanları hesabına xaricə enerji nəqlini ilbəil artırmaq potensialına malikdir: “Ötən il Azərbaycan 22 milyard kubmetr təbii qaz ixrac etmişdir. Bu il gözlənilir ki, bu rəqəm 24 milyard kubmetr olacaq. Gələn il, o, da-

ha da çox olacaq. Göstəricilər hasilat işlərindən və Azərbaycanın Xəzərdəki sektorunda yerləşən digər yataqların istismarından asılı olaraq, fərqli ola bilər. Bizim qaz potensialımız yalnız “Şahdəniz”lə məhdudlaşmır. Digər yataqlar da çox perspektivlidir. Gələn il onların bə-

zilərində hasilat başlayacaq. Bu, enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə olacaq. Xüsusən də, indiki dövrə gəldikdə, Azərbaycanın karbohidrogenlərinə olan tələbat heç zaman görünmədiyi kimi böyükdür. Məsuliyyətli ölkə kimi biz bunu nəzərə alırıq və müxtəlif səbəblərə görə çətinliklərə üzləşən ölkələri dəstəkləməyə çalışırıq”.

Prezident bildirib ki, Azərbaycan qazına olan tələbat sürətlə artır. Təbii ki, biz bunun nəzərə alınması üçün çalışırıq: “Lakin, eyni zamanda, potensial istehlakçılar anlamalıdır ki, bir il ərzində qazı böyük həcmdə hasil etmək mümkün deyil. Bunun üçün bizə müqavilələr lazımdır. Biz danışıqlara başlamalı və onları sürətləndirməliyik. Cənub Qaz Dəhlizi, artıq söylədiyim kimi, üç boru kəməridən ibarət vahid boru kəmərləri sistemidir. Onun sonuncu hissəsi – Trans-Adriatik boru kəmərinin buraxıcılıq qabiliyyəti 10 milyard kubmetrdir. İndi isə biz onun genişləndirilməsi haqqında düşünüürük, çünki buna ehtiyac var. Əlbəttə, bu, vaxt və çoxlu maliyyə vəsaitlərini, o cümlə-

dən sıx əlaqələndirməni, əməkdaşlığı və bütün iştirakçı ölkələrlə fəal dialoqu tələb edəcək...”.

Dövlət başçısı vurğulayıb ki, bu gün Azərbaycanın şəxələndirilmiş ixrac marşrutları var – müxtəlif istiqamətə uzanan 3 neft boru kəməri və 4 qaz boru kəməri mövcuddur. “Elektrik enerjisi xətlərinə gəldikdə isə biz 4 qonşu ölkəyə elektrik enerjisi ixrac edirik və Avropaaya elektrik enerjisi ixrac etməyi planlaşdırırıq. Biz Zəngəzur dəhlizinin fəaliyyətinə start vermək istəyirik. Bu da yalnız yüklər üçün deyil, elektrik enerjisi üçün mühüm ixrac marşrutu ola bilər. Biz işlərə başlamışıq və bu istiqamətdə investisiya ilə bağlı artıq praktiki addımlar atırıq. Beləliklə, hər bir məsələdə şəxələndirmə vacibdir”, – deyə İlham Əliyev vurğulayıb.

Prezident qeyd edib ki, biz köməyə ehtiyacı olan hər kəsə yardım etməyə hazırıq. Bunun üçün bizdə siyasi iradə var: “Hər zaman bizim siyasətimiz körpülər qurmaqdan və əməkdaşlığı gücləndirməkdən ibarət olub...”.

MEMİM-in təşkilatçılığı ilə ustad dərsləri və tamaşa nümayişi

əvvəlki səh. 1-də



Ustad dərslərini musiqi nəzəriyyəsi ixtisası üzrə Azərbaycan Milli Konservatoriyası və Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar müəllim Təranə Yusifova

və fortepiano ixtisası üzrə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının baş müəllimi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Aida Həsənova tərəfindən aparılır.

Ustad dərslərində musiqi nəzəriyyəsi ixtisasına aid elementar nəzəriyyə, ladlar, Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları, fortepiano ixtisası üzrə aşağı və yuxarı siniflərdə iri formalı əsərlərin, fortepiano ansamblarının öyrənilməsi, polifoniya, klassik əsərlərin tədrisi ilə bağlı müəyyən tövsiyələr müəllimlərin diqqətinə çatdırılıb.

Eyni zamanda Sabirabad şəhərindəki Heydər Əliyev parkında 44 günlük Vətən müharibəsinə həsr olunmuş “Məzuniyyət” adlı teatr tamaşasının nümayişi təşkil edilib. “Xudayar təsnifi”nin səsləndirilməsi ilə başlayan və Vətən torpaqları uğrunda gedən döyüşlərdən bəhs edən tamaşa Bəyləqan “Gənclik” xalq teatrının heyəti tərəfindən səhnəyə qoyulub.

Milli Xalça Muzeyində uşaqların bayramı münasibətilə festival



İyunun 1-də Azərbaycan Milli Xalça Muzeyində Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə “Uşaqların ürək-ləri ilə çiçəklənən Şuşa” adlı festival keçirilib.

Muzeyin və Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı Zaur Nudirəliyev adına 47 sayılı tam orta məktəbin əməkdaşlığı ilə baş tutan festivalda musiqi və rəqs qruplarının, yaradıcı kollektivlərin ifaları təqdim edilib.

Məktəbin şagirdlərinin iştirakı ilə hazırlanmış “Şuşa – Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı” adlı təqdimat, Xalça Muzeyinin Uşaq Şöbəsi tərəfindən “Arşın mal alan” tamaşasından parça, həmçinin “Uçan xalça” marionet teatr tamaşası maraqla qarşılanıb.

Tədbirdə muzeyin Şuşa filialının məktəblilər arasında keçirdiyi “Şuşa qəhrəmanları” mövzusunda rəsm və inşa müsabiqəsi iştirakçılarının əl işləri sərgilənib, onların yazdıqları inşalar oxunub. Bakı Modern Təhsil Kompleksi şagirdlərinin əl işlərindən ibarət “Qarabağın təsviri – art obyekti” adlı sərgi də nümayiş olunub.

“Henrix və Leyla” — Almaniyada yaşayan bəstəkar soydaşımızın musiqi albomu

Azərbaycan-Almaniya dostluq münasibətlərinin 200 illiyinə həsr edilmiş “Henrix və Leyla” adlı musiqi albomu işıq üzü görüb.

Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun maliyyə dəstəyi, Almaniya yaşayan soydaşımız Xədicə Zeynalovanın başçılıq etdiyi “Bridge of Sound” kamera orkestrinin təşkilatçılığı ilə ərşəy gələn “Henrix və Leyla” musiqi layihəsi üzrə işlər Almaniya və ABŞ-da həyata keçirilib.

“Henrix və Leyla” musiqi əsəri Əmir Pəhləvanın eyniadlı romanı əsasında yazılıb. Bu dramatik əsərin əsas mövzusu alman əsilli Henrix və azərbaycanlı Leyla arasında olan sevgi münasibətləridir. Əsərdəki hadisələr Azərbaycanın Şəmkir (keçmiş Annenfeld) şəhərində 1942-ci ildə cərəyan edir. Bəstəkar Xədicə Zeynalova bu roman əsasında 12 simfonik musiqi parçasından ibarət “Henrix və Leyla” əsərini kamera orkestri üçün bəstələyib.

Layihə, eyni zamanda Almaniya Mədəniyyət Nazirliyinin diqqətinə cəlb edərək dəstəyini qazanıb və bu mövzuda 2019-cu ildən bir neçə konsert proqramı təşkil edilib.

Layihənin məqsədi xalqlar arasında dostluğun daha da möhkəmləndirilməsinə nail olmaq, ölkəmizin zəngin musiqi mədəniyyətini Almaniya yüksək səviyyədə təqdim etməkdir. “Henrix və Leyla” adlı musiqi albomunun onlayn musiqi platformalarında (Spotify, Amazon, iTunes) yayımlanması nəzərdə tutulur və hazırda bununla əlaqədar olaraq layihə müəllifi tərəfindən işlər davam etdirilir.

İyunun 2-də ADA Universitetində Milli Məclis, Türkiyə Böyük Millət Məclisi və Beynəlxalq Balkan Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə 7-ci Beynəlxalq Sosial Elmlər Konqresi işə başlayıb.

Rəsmilər, türk dövlətlərinin aparıcı universitetlərinin rektor-



ları, nüfuzlu alimlər və əcnəbi mütəxəssislərin qatıldığı konqres çərçivəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə regionda yaranan yeni reallıqlar və çağırışlar, geosiyasi vəziyyət və sülh quruculuğu kimi mövzular ətrafında müzakirələr aparılır.

Açılış mərasimində çıxış edən ADA Universitetinin rektoru, səfir Hafiz Paşayev iştirakçıları salamlayaraq tədbirin daha əvvəl İspaniya, Rumıniya, Türkiyə və digər ölkələrdə keçirildiyini nəzərə çatdırıb. Rektor konqresdə iştirak etmək üçün 520-dən çox qonağın Bakıya gəldiyini və 1000-dən çox akademik mürəzzənin təqdim edildiyini bildirib.

Hafiz Paşayev əlavə edib ki, ADA Universiteti Türkiyənin bir neçə aparıcı universiteti də daxil olmaqla dünyanın 100-dən çox ali təhsil ocağı ilə akademik əməkdaşlığı inkişaf etdirir.

Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova 7-ci Beynəlxalq Sosial Elmlər Konqresinin akademik dairələrimizin birgə fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsində önəmindən bəhs edərək bildirib ki, bu tədbirin Qarabağa həsr olunması, Qarabağ həqiqətlərinin akademik dairələr tərəfindən vurğulanması və elmi ədəbiyyatda əks etdirilərək gələcək nəsillərə ötürülməsi olduqca vacibdir.

Qarabağ həqiqətlərinin dünya elmi dairələrində yayılması

Bakıda başlanıb Şuşada davam edəcək beynəlxalq konqres bu mövzuya həsr olunub



Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Mustafa Şentop da beynəlxalq elmi tədbirin əhəmiyyətini qeyd edib. O, Azərbaycanın haqq səsinin beynəlxalq aləmdə eşidilməsinin Türkiyə üçün önəmini vurğulayaraq 20 ölkədən 100-dən çox alimin konqresdə iştirak etdiyini və buradakı müzakirələrin nəticəsindən kitab şəklində çap olunacağını diqqətə çatdırıb.

Nazir Emin Əmrullayev Azərbaycan və Türkiyənin təhsil nazirlikləri arasında əməkdaşlığa diqqət çəkərək gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu universitetlərində təhsil almalarına dair 2022–2026-cı illər üçün nəzərdə tutulmuş Dövlət proqramına toxunub.

Dövlət proqramları çərçivəsində gənc istedadların təhsil almaları üçün geniş imkanların təqdim edildiyini vurğulayan nazir Azərbaycandan 20 mindən çox tələbənin Türkiyədə təhsil aldığı və bu il Bakıda Azərbaycan-Türkiyə Universitetinin əsasının qoyulacağını nəzərə çatdırıb.

Beynəlxalq Balkan Universitetinin rektoru Erol Özvar Türkiyə universitetləri ilə Azərbaycan ali təhsil müəssisələri arasında əlaqələrin inkişafından və perspektivlərdən söhbət açıb.

Qeyd edək ki, üçgünlük konqres iyunun 3-də Bakıda panel müzakirələrlə davam edəcək, ertəsi gün Şuşada başa çatacaq.

Moskvada mərhum azərbaycanlı rəssamın sərgisi açılıb

əvvəlki səh. 1-də

Rəssam Abbas Kazımovdan danışan Polad Bülbüloğlu onunla 1981-ci ildə rejissor Yuli Qusmanın “Qorxma, mən səninləyəm!” filmində birlikdə çəkildiklərini deyib: “Abbas filmə özünün karateçilər komandası ilə çəkilmişdi. Elə o vaxtdan dostlaşdıq. Mənim evimdə onun hədiyyə etdiyi bir neçə rəsm əsəri var. Abbas Kazımovun əsərləri Azərbaycan incəsənətinin bir çox elementlərini, Abşeron rəssamlıq məktəbinin üslubunu özündə cəmləşdirən çox orijinal üslubdur. Onun əsərləri təkcə Rusiyada deyil, digər ölkələrdə də qalereyalarda saxlanılır. Bakıda və Moskvada sərgilərini təşkil etmişik... Abbasın XXI əsrin bu dəhşətli xəstəliyinə görə bizi tərk edəcəyini heç kim təəvvür edə bilməzdi. Bunu



dərk etmək çox çətindir, xüsusən də, insan güclə, yaradıcılıq planları ilə dolu olanda...”.

Diplomat vurğulayıb ki, bu sərgidə Abbas Kazımovun xeyirxahlığa, qarşılıqlı anlaşmaya çağırış edən, bu gün üçün çox

vacib olan tabloları nümayiş olunur: “Düşünürəm ki, onun xatirəsi dostlarının qəlbində və əlbəttə ki, yaratdığı rəsmlərdə, sənət əsərlərində yaşayacaq. Uzun illər keçəcək, lakin bu rəsm əsərləri öz sözünü deyəcək”.

“Azərbaycanım” uşaq rəsm festivalı başa çatıb

Mədəniyyət Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” QSC, Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı (ARI) və Naxçıvan Rəssamlar Birliyiinin dəstəyi, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən “Azərbaycanım” V Respublika uşaq rəsm festivalı 27-28 may tarixlərində iştirakçıların pleneri və qaliblərin mükafatlandırılması ilə başa çatıb.

Qeyd edək ki, ənənəvi festival bu dəfə “Şuşa İli”nə töhfə olaraq keçirilib. Festival çərçivəsində, ötən illərdə olduğu kimi, üç yaş kateqoriyası (11 yaş qədər, 11-16 və 16-21 yaş) üzrə müsabiqələr keçirilib və 18-21 may tarixində Xətai Sənət Mərkəzində müvafiq sərgi-

lər təşkil edilib. Bu sərgilərdə əl işləri seçilən 30-dək müəllif festivalın yekun mərhələsinə dəvət olunmuşdu.

Festivalın 15 yaşadək və 16-21 yaş arasında iştirakçıların pleneri iki gün ərzində Xətai Sənət Mərkəzinin qarşısında açıq havada keçirilib.



Hər plenerdə iştirakçılar açıq havada rəsmlər çəkdikdən sonra ARI-nin üzvü Gündüz Həbibov ustad dərsi olaraq akvarel texnikası ilə etüd təqdim edib.

Sonda əl işləri qiymətləndirilib və qaliblər elan olunub. İki günlük plenerin nəticəsi olaraq 1-ci, 2-ci və 3-cü yerlər üzrə ümumilikdə 10 nəfər mükafatlandırılıb.

Firəngiz Əlizadənin yubileyinə həsr olunmuş festival kamera konserti ilə başladı



Xəbər verdiyimiz kimi, iyunun 1-dən 4-dək çağımızın görkəmli bəstəkarı, Xalq artisti Firəngiz Əlizadənin 75 illik yubileyi münasibətilə musiqi festivalı keçirilir.

Festival çərçivəsində iyunun 1-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində bəstəkarın kamera-instrumental əsərlərindən ibarət konsert proqramı təqdim edildi.

Konsertdən əvvəl Leopold və Mstislav Rostropoviçlərin Ev-Muzeyinin icraçı direktoru Günay Əliyeva bəstəkarı yubileyi

münasibətilə təbrik etdi, onun Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə verdiyi əvəzsiz töhfələrdən, aldığı çoxsaylı mükafatlardan, ölkəmizi dünyada tanıtməsindən və əsərlərindən söz açdı.

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının prorektoru, professor Nəminə Əliyeva səhnəyə çıxaraq yubileyi rektor Fərhad Bədəlbəylinin adından təbrik edərək sənətkarın musiqi mədəniyyətimizdəki xidmətlərindən danışdı.

Çıxışlardan sonra söz musiqiyə verildi. Beş kamera-instru-



mental əsərin yer aldığı proqramı Xalq artisti Fəxrəddin Kərimovun dirijorluğu ilə Qara Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri təqdim etdi. Hər bir əsərin ifasından əvvəl onun haqqında məlumat verildi.

"Deyişmə II" əsərini müəllif 2005-ci ildə yazıb. Əsər Almaniyada "Morgenland" festivalı tərəfindən sifariş olunub və açılış mərasimində ifa edilib. Kontrabas ifaçıları üçün yazılan və ən çətin hesab edilən əsər müsabiqə proqramlarına salınır. "Deyişmə II" Bakıda ilk dəfə səslənirdi

və Türkiyənin tanınmış kontrabasçısı Onur Özkəyanın ifasında alqışlarla qarşılandı.

Konsertdə ifa edilən "Oyan" isə Parisdə keçirilən M.Rostropoviç adına VIII Beynəlxalq violonçel ifaçılarının müsabiqəsi üçün sifariş edilib və bağlanış mərasimində ifa olunub. Əsər Bakıda ilk dəfə isveçrəli ifaçı Marcis Kuplaisin interpretasiyasında səsləndi.

Musiqi axşamında ifa edilən "Methamorfosis", "Sirius" və "Dance" əsərləri də tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılandı.

Lalə

Rostropoviçlərin ev-muzeyində kukla tamaşası

Leopold və Mstislav Rostropoviçlərin Ev-Muzeyi Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı ilə birgə tədbir təşkil edib.

Tədbirdə muzeyin azyaşlı qonaqları – Faiq Rzayev adına 150 nömrəli tam orta məktəbin 2-ci sinif şagirdləri üçün teatrın repertuarından "Şəngülüm, Məngülüm" monotamaşası nümayiş olunub. Aktrisa Ülviyyə Əliyevanın ifasında tamaşa uşaqlar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Muzeyin fondunda yer alan Z.Şıxlınskinin "Doğma diyar" filmində M.Rostropoviçin uşaq dövrünü canlandıran kadrlar nümayiş olunub.

Sonra uşaqlar üçün intellektual və əyləncəli oyunlar təşkil olunub, qaliblər mükafatlandırılıb. Sonda uşaqlara "Mc Donald's Azərbaycan" şirkətinin hədiyyələri təqdim edilib.

Muzeyin kollektivi Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrına və "Mc Donald's Azərbaycan"a bu günün uşaqlar üçün yadda qalan etdiklərinə görə təşəkkürünü bildirib.



Akademik Musiqili Teatr balaca tamaşaçıları sevindirib

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günündə balacaları sərgi və tamaşa ilə sevindirib.

Teatrda UAFA – Azərbaycana Birgə Yardım Təşkilatının xeyriyyə layihəsi çərçivəsində xüsusi qayğıya ehtiyacı olan (fiziki qüsurlu) uşaqların "Qarabağ uşaqların gözü ilə" adlı sərgisi açılıb.

Sərgini uşaqlarla birlikdə teatrın direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Əliqismət Lalayev açıb. Sərginin kuratoru, teatrın baş rəssamı Vüsal Rəhim, layihənin koordinatoru Zəhra Xələfova və Aysel Əmirovanın bələdçiliyi ilə sərgiyə baxış keçirilib.

Layihədə iştirak edən uşaqlara teatrın adından həvəsləndirici diplomlar təqdim edilib.



Sonra uşaqlar "Qırmızıpapaq və Redmuzi" mütəxəssisləri ilə görüşüb.

Ş.Perronun məşhur "Qırmızıpapaq" nağılının motivləri əsasında hazırlanan tamaşanın libretto

müəllifi və quruluşçu rejissoru Zəhra Quliyevadır.

"Vətən" uşaq teatr-studiyası ilə teatrın birgə layihəsi olan tamaşanın musiqi tərtibatçısı Tural Məmmədli, səhnə tərtibatçısı və geyim üzrə rəssamı Nəminə Vəliyeva, rəqslərin quruluşçusu Əməkdar artist Nigar Şahmurova, qrim rəssamı Aybəniz Hüseynovadır. "Vətən" studiyasının üzvləri Adelya Osmanova (Redmuzi), Əzizə Həsənzadə (Qırmızıpapaq), eləcə də Ellada Sarvan, Beyrək Rüstəməzadə, Yaquf Bədəlova və başqaları müxtəlif nağıl personajları obrazında balaca teatrsevərlərin qarşısına çıxıblar. Teatrın aktyorları Əmrah Dadaşov və Hüseyn Əlili də onlarla eyni səhnəni bölüşüblər.

Balaca tamaşaçılar teatrdan xoş təəssüratla ayrılıblar.

Qobustan qoruğunda bayram tədbiri

Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğunda 1 iyun-Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Qoruğun direktoru Vüqar İsayev tədbirə qatılan uşaqları təbrik edib.

Abşeron rayonu Qobu qəsəbə 4 nömrəli İncəsənət məktə-

binin şagirdləri və Qaradağ rayonu Qobustan qəsəbəsi Aşıq Rza Qobustanlı adına Mədəniyyət evinin özfəaliyyət ansambli konsert proqramı ilə çıxış edib. Uşaqların ifasında şən mahnılar və rəqslər tədbir iştirakçılarında xoş ovqat yaradıb.

Balaca rəssamların əl işlərindən ibarət sərgi də nümayiş olub.



Bakı Zooloji Parkında uşaqlar üçün şənlik

Bakı Zooloji Parkında 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə ilk tədbir keçirilib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə təşkil olunan "Gələcək uşaqlara məxsusdur" adlı şənliyə şəhid və qazi uşaqları, 11 nömrəli xüsusi təhsil məktəbi, 2 saylı internat məktəbi və 1, 2, 3 saylı uşaq evlərindən ümumilikdə 500-ə yaxın uşaq qatılıb.

Zooparkın müxtəlif məntəqələrində qurulan pavilyonlarda ziyarətçilər oyunlara və yarışlara qatılaraq hədiyyələr qazanıblar. Bununla yanaşı, balacalar açıq havada gimnastika və yoqa ilə məşğul olublar, üzlerini boya-



yıblar, köpük şousunda iştirak ediblər. Cizgi film personajlarının iştirakı, müxtəlif viktorina və maraqlı oyunlar şənliyi daha da rəngarəng edib.

Uşaqlar xalça sənəti, keramika, təbii parçalardan oyuncaqların hazırlanması, eko-çantaların zoomorf ornamentləri ilə bəzədilməsi, quş yemlərinin

hazırlanması kimi müxtəlif ustad dərslərinə qatılıblar. Eyni zamanda uşaqların maariflənməsi üçün onlara zooparkın lektoriyasında heyvanlar haqqında cizgi filmləri, təqdimatlar nümayiş olunub.

Qeyd edək ki, Bakı Zooloji Parkı əsaslı təmir və yenidənqurma işlərindən sonra 2021-ci

il oktyabrın 7-də qapılarını yenidən ziyarətçilərə açdı. Zooparkın ərazisi iki dəfə artırılaraq 4,25 hektara çatdırılıb. Yaşillıq sahəsi 30 min kvadratmetrə qədər artırılan zooparkda daha təbii mühit yaradılıb, volyerlər, akvaterarium, kontakt zooparkı, süni göl, hovuzlar və baytarlıq klinikası inşa edilib.



İnsanları düşündürən bəstəkar

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) sədri, dünya şöhrətli bəstəkar, Xalq artisti, AMEA-nın müxbir üzvü Firəngiz Əlizadənin 75 illik yubileyinə həsr olunan musiqi festivalı keçirilir.

Festival çərçivəsində mayın 31-də ABİ-nin Ü.Hacıbəyli adına konsert salonunda bəstəkarın yaradıcılığına həsr olunan elmi konfrans gerçəkləşdi.

Konfransı ABİ-nin katibi, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Zemfira Qafarova açaraq bəstəkarı hələ tələbəlik illərindən tanıdığını dedi. Bildirdi ki, Firəngiz Əlizadə ilk günlərdən çox fəal tələbə kimi özünü göstərirdi: "O, dövrün tanınmış bəstəkarlarının əsərlərini fortepianoda ifa edirdi. Bu da onun parlaq gələcəyindən xəbər verirdi".

Z.Qafarova dedi ki, Firəngiz Əlizadənin geniş və çoxcəhətli yaradıcılıq fəaliyyəti Azərbaycanın hüdudlarını çoxdan aşdı. Əsərləri dünyanın müxtəlif ölkələrində məşhur musiqiçilər tərəfindən ifa edilir. O, artıq bənzərsiz əsərləri ilə insanları düşündürən, sülhə çağıran görkəmli sənətkara çevrilib. Daim böyük ictimai hissi ilə yada saldığı müəllimi, dahi bəstəkar Qara Qarayev məktəbinin ənənələrini layiqincə davam etdirir. Firəngiz Əlizadə bu gün də yorulmadan yazıb-yaradır.

Konfransda daha sonra Əməkdar incəsənət xadimləri, professorlar – Həcər Babayeva "Firəngiz Əlizadənin Azərbaycan incəsənətinə gətirdiyi yeniliklər", İmruz Əfəndiyeva "Firəngiz Əlizadənin musiqi üslubunun bəzi xüsusiyyətləri", Əməkdar mədəniyyət işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı "Firəngiz Əlizadə yaradıcılığının Türkiyə səhifələri", fəlsəfə elmləri doktoru, professor Mina Hacıyeva "Firəngiz Əlizadə musiqisinin fəlsəfi dünyası", sənətsünaslıq elmləri doktoru, professor Aytac Rəhimova "Ü.Hacıbəyli, Q.Qarayev, F.Əlizadə: ənənə və varisi", sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Yavər Neymətli "Firəngiz Əlizadənin "Nizami Cosmology" əsərinin dramaturji konsepsiyası", musiqisünas Raya Abbasova "Firəngiz Əlizadənin publisistik fəaliyyəti", beynəlxalq müsabiqələr laureatı, pianoçu Səidə Tağızadə "Firəngiz Əlizadə musiqisinin obraz aləmi" mövzularında məruzələrlə çıxış etdilər.

Qeyd edək ki, iyunun 1-də başlayan, zəngin proqramı olan musiqi festivalı iyunun 4-də başa çatacaq.

Savalan Fərəcov

Uşaqlar Niyazinin mənzilində

İyunun 1-də Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin filialı olan Niyazinin Mənzil-Muzeyində Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günüə həsr olunmuş tədbir keçirilib.



Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova və muzeyin böyük elmi işçisi Əzizə Abdullayeva çıxış edərək tədbirə qatılan uşaqlara xoş arzularını çatdırıblar.

"Nur" uşaq xorunun ifasında (dirijor və bədii rəhbər Mələk Vəlizadə) tamaşaçılara rəngarəng musiqi kompozisiyası təqdim olunub.

"Dünyanın hər yerində xoşbəxt olsun uşaqlar"

Məmməd Səid Ordubadinin Xatirə Muzeyi "NUR Art House" qalereyasında 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günüə həsr edilmiş "Dünyanın hər yerində xoşbəxt olsun uşaqlar" adlı tədbir keçirib.



Tədbiri muzeyin elmi işçisi İradə Vəliyeva açdı. Sonra direktor Lalə Abasızadə muzeyin fəaliyyəti haqqında danışdı.

Tədbirdə 45 nömrəli tam orta məktəbin nəzdində Aygün Zamanlının rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən "Aytam" Uşaqların Mədəni Maarifləndirilməsi İctimai Birliyinin dərnək üzvləri, 10 nömrəli Şuşa məktəbinin 3-6-cı sinif şagirdləri mahnı və şeirlər oxuyublar.

"NUR Art-House" qalereyasının əməkdaşı Lalə Mustafayeva məktəblilərə mədəni irsimizin incilərindən sayılan Azərbaycan xalça sənəti haqqında məlumat verib.

Sonda uşaqlara hədiyyələr təqdim edilib.

Səməd Vurğunun evində ədəbi axşam

İyunun 1-də Səməd Vurğunun Ev-Muzeyində şairə, filoloq Afaq Sultanovanın yaradıcılığına həsr olunan tədbir keçirilib.



Tədbirdə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin (ADMİU) müəllim və tələbələri, Abdulla Şaiqin Ev-Muzeyinin direktoru Ülker Talıbzadə, "Oxbridge" akademiyasının kollektivi, "Günay" Uşaq və gənclər teatrının üzvləri iştirak etdilər.

Muzeyin direktoru Nüşabə Babayeva-Vəkilova qonaqları salamlayaraq Afaq Sultanovanın yaradıcılığı haqqında məlumat verib. Şairə Qarabağla, Şuşa ilə bağlı Qələbə ruhlı şeirlərini oxuyub. "Günay" uşaq və gənclər teatrının üzvləri, ADMİU tələbələrindən ifasında şairənin şeirləri səsləndirilib.

Tədbirin sonunda Afaq Sultanova yeni çapdan çıxmış "Души осенние напевы" ("Qəlbin payız nəğmələri") adlı şeirlər toplusunu qonaqlara hədiyyə edib.



Bölgələrdə fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisələrində 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə müxtəlif tədbirlər təşkil edilib.

Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI) Ağdam rayon Xan Şuşinski adına Muğam uşaq musiqi məktəbində Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə konsert proqramı təşkil olunub. Konsertdə şagirdlər xalq mahnıları, rəqslər, Azərbaycan və xarici bəstəkarların fortepiano üçün yazılmış əsərlərindən ibarət duetlər ifa ediblər.

İsmayilli RMI İsmayilli rayon F.Əzimov adına Uşaq incəsənət məktəbinin Xalq çalğı alətləri şöbəsinin şagirdlərdən ibarət ansamblı Heydər Əliyev parkında konsert proqramı ilə çıxış edib.

Ağsu rayon Mədəniyyət Mərkəzi və Ağsu rayon Uşaq musiqi məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə "Bir ovuc təbəssüm, bir dünya işiq" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə Ağsu rayon Mədəniyyət Mərkəzi və Uşaq musiqi məktəbinin birgə hazırladığı bədii hissə təqdim olunub.

Qobustan rayon Mərkəzi Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə "Uşaqlar bizim gələcəyimizdir!" adlı bədii-musiqili tədbir keçirilib. Tədbirdə şagirdlərin ifasında rəqs nömrələri nümayiş olunub, şən mahnılar və şeirlər səsləndirilib.

Biləsuvar RMI-nin tabeliyindəki Neftçala Dövlət Rəsm Qalereyası əlamətdar gün münasibətilə sərgi təşkil edib.

Bərdə RMI Bərdə Dövlət Rəsm Qalereyasının qarşısında Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə tədbir keçirilib. Tədbirdə çıxış edən idarə rəisi Vəsile Möhsümova əlamətdar günün tarixi haqqında məlumat verib. Tədbir rayon Mədəniyyət Mərkəzinin hazırladığı konsert proqramı ilə davam edib.

Bərdə rayon Kəthəparaq kənd Uşaq musiqi məktəbində də idarə rəisinin iştirakı ilə "Qoy hər zaman gülşün uşaqları!" adlı tədbir keçirilib. Musiqi məktəbinin hazırladığı rəngarəng musiqi nömrələri maraqla qarşılanıb.

Tərtər Olimpiya İdman Kompleksində "Bəşəriyyətin sülh çarçıları" adlı bayram tədbiri keçirilib. Tərtər rayonunun icra başçısı Müstəqim Məmmədov və Bərdə RMI-nin rəisi Vəsile Möhsümova çıxış ediblər. Rayon Mədəniyyət Mərkəzinin özəfəliyyət kollektivi, körpələr evi-uşaq bağçaları, uşaq musiqi məktəbi və Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzi yetimlərinin hazırladığı konsert proqramı təqdim olunub.

Ağstafa RMI-nin dəstəyi, H.Arif adına Ağstafa şəhər Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı ilə Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Gününa həsr edilmiş tədbir keçirilib. İdarə rəisi Nurrəddin Mehdiyev uşaqları bayram münasibətilə təbrik edib.

Ağstafa rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən "Sevincimiz, xoşbəxtliyimiz – cəmiyyətin gələcəyi uşaqlar" adlı tədbirdə Azərbaycan xəritəsini əks etdirən fləşmob nümayiş etdirilib.

Tovuz Dövlət Rəsm Qalereyası tərəfindən "Uşaqlar sevincimizdir" başlığı altında rəsm sərgisi təşkil olunub.

Uşaqların gülüşü dünyanın sevincidir

Qazax rayon Mədəniyyət Mərkəzi Qazax şəhər 2 nömrəli Uşaq musiqi məktəbi ilə birgə "Uşaqlara açıq səma" adlı tədbir təşkil edib.

Şəmkir RMI Daşkəsən rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, şəhər Mədəniyyət Mərkəzi və Uşaq incəsənət məktəbinin birgə təşkilatçılığı, rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə uşaqların bayramına həsr olunan silsilə tədbirlər keçirilib. Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil olunmuş tədbirdə balacalar şeirlər söyləyib, mahnılar oxuyub, şən musiqilərin sədası altında rəqs ediblər.



Uşaq incəsənət məktəbi ilə Mədəniyyət Mərkəzində 2021-2022-ci tədris ilinin yekunu ilə bağlı bayram konserti keçirib. Tədbirdə rayon icra başçısının müavini Vüqar Məmmədov və Şəmkir RMI-nin rəisi müavini Seymur Səferov çıxış ediblər.

Ağdaş RMI Ağdaş şəhər Həbil Əliyev adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində keçirilən bayram tədbirində 1-ci sinif şagirdləri tanınmış bəstəkarların repertuarından əsərlər səsləndirib, mahnı və rəqslər təqdim ediblər.

Ağdaş rayon MKS-nin Uşaq şöbəsinin təşkilatçılığı ilə "1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günüdür" başlığı altında kitab sərgisi keçirilib.

Zərdab rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasında "Uşaqların sevinci dünyanın sevincidir" adlı tədbir keçirilib.



Lənkəran RMI Lənkəran Şəhər Mərkəzi Kitabxanasının Uşaq şöbəsində keçirilən tədbirdə şöbənin müdiri Xuraman Quliyeva çıxış edərək uşaqları təbrik edib, əlamətdar gün haqqında söz açıb.



Masallı RMI Masallı Dövlət Rəsm Qalereyası və Masallı "Bioloji Təbabət" Klinikasının birgə təşkilatçılığı ilə "Sağlam Azərbaycan – uşaqların 2-ci tematik rəsm sərgisi" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə Masallı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Aybəniz Qafarova, Masallı RMI-nin rəisi Bəxtiyar Qılıncov və digərləri çıxış ediblər.

Şəki RMI-nin tabeliyindəki M.F.Axundzadə adına Şəki Şəhər Mədəniyyət Mərkəzi "Xoşbəxt olsun uşaqlar" mövzusunda uşaq səhnəciciyi keçirib.

Zaqatala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində isə "Zəfər müjdəli ölkənin qayğısız fidanları" adlı tədbir keçirilib. İncəsənət məktəbinin kollektivi və Heydər Əliyev Mərkəzinin musiqi dərnəyinin üzvləri konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Qax şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən "Gələcək

sizinlə gələcək" adlı bayram tədbirində rayon Mədəniyyət Mərkəzinin, İncəsənət məktəbinin, uşaq bağçaları kollektivlərinin konsert proqramı maraqla qarşılanıb.



Xaçmaz RMI Quba rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası Uşaq şöbəsinin təşkilatçılığı ilə şəhərin mərkəzi meydanında "Xoşbəxt uşaqlar" adlı tədbir keçirilib.

Quba rayon MKS-nin Xucbala, Amsar, Alban kənd kitabxanalarında da 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü ilə əlaqədar tədbirlər təşkil edilib.

Gəncə RMI Gəncə şəhər MKS Mərkəzi Kitabxanasının Uşaq şöbəsində "Hər birimiz bir çiçək" başlığı altında ədəbi-bədii gecə keçirilib.

Samux rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasının Uşaq şöbəsi "Uşaqlar bizim gələcəyimizdir!" adlı bayram şənliyi keçirib. Tədbirdə Gəncə RMI-nin Samux rayonunu üzrə baş məsləhətçisi Süleyman Əliyev, Samux MKS-nin direktoru Telli Nəsimova və başqaları çıxış ediblər.

Sumqayıt RMI Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasının təşkilatçılığı ilə şəhərdəki Heydər Əliyev Mərkəzində "Uşaqları sevgimizlə qoruyaq!" adlı xeyriyyə satış sərgisi keçirilib. Sərgidə "Evdə fərdi təhsil məktəbi"nin rəsm bacarığı olan fiziki imkanlı məhduş şagirdlərinin 70-dən çox əl işi nümayiş olunub.

Tədbirdə Sumqayıt RMI-nin rəisi Rəşad Əliyev, Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva çıxış edərək uşaqlara təbriklərini çatdırıblar.

Şəhər Mədəniyyət evinin "Sumqayıt" rəqs qrupu "Azərbaycan süitəsi" rəqs nömrəsi ilə çıxış edib. Sərgidə iştirak edən uşaq və yeniyetmələrə, habelə rəqs kollektivinin üzvlərinə fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Regional idarənin tabeliyindəki Ağsəron rayon Mehdiabad qəsəbə Uşaq musiqi məktəbində əlamətdar gün münasibətilə "Şən notlar" adlı konsert keçirilib. Aparıcı Xanım Məmmədova uşaqların bayramı haqqında məlumat verib. Konsertdə şagirdlərin ifasında Ü.Hacıbəyli, F.Əmirov, R.Hacıyev və başqa bəstəkarların əsərləri və şeirlər səsləndirilib.

Sabirabad RMI Sabirabad rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Uşaqları qoruyaq!" adlı tədbir keçirilib.

Şirvan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzinin əməkdaşları uşaqların bayramı münasibətilə şəhidlər Zeynal Zülfüqarlı və Fuad Bağirovun ailələrini ziyarət edərək övladları ilə görüşüblər. Balaca fidanlara bayram münasibətilə hədiyyələr təqdim edilib.

Vətənin qəhrəmanları unudulmur



Sumqayıt RMI-nin Xızı rayonu üzrə nümayəndəliyi və Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqının Xızı rayon komitəsinin əməkdaşları rayonda yaşayan qazi və şəhid ailələrini ziyarət ediblər.

Abşeron rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Vətən müharibəsi şəhidi Babək Allahverdiyevin doğum gününə həsr olunan "Şəhidlər ölmür" adlı tədbir keçirilib.

Lənkəranın Osaküçə kəndində torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canını fəda edən 17 şəhidin adının əbədiləşdirilməsi məqsədilə abidə kompleksinin açılış mərasimi keçirilib.



reisi Faiq Xudanlı da iştirak edib.

Kürdəmir RMI İmişli rayon Mədəniyyət Mərkəzində Vətən müharibəsi şəhidi, baş leytenant Cavid Səferlinin anadan olmasının 29-cu ildönümünə həsr edilən "Azərbaycan oğluyam" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə idarə

Gəncədə uşaqlar üçün bayram konserti



Gəncə şəhər uşaq musiqi, incəsənət və rəssamlıq məktəblərinin birgə təşkil etdikləri tədbir şəhərin Heydər Əliyev Park Kompleksində yerləşən ümummilli liderin abidəsini ziyarətlə başlayıb. Sonra Gəncə şəhəri F.Əmirov adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin nəfəsli alətlər orkestrinin ifasında "Vətənim Azərbaycan" adlı musiqi səslənib. Qonaqlar Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanış olublar. Burada Gəncə Dövlət Kukla Teatrının kollektivi Əhməd Orucun "Zinqirovlu pişik" əsəri əsasında tamaşa nümayiş etdirib. Tamaşanın şəhid və qazi ailələrindən uşaqlar və "SOS" uşaq kəndi'nin sakinləri izləyiblər.

Daha sonra Heydər Əliyev Mərkəzində konsert proqramı təqdim olunub. Gəncə RMI-nin rəisi Vəlif Cənnətov uşaqları təbrik edib. Rəngarəng ifalardan ibarət konsert maraqla qarşılanıb.

Hazırladı: N.Məmmədli

"Mədəniyyət beşiyi – Şuşa"

Sərgidə Sumqayıt RMI-nin rəisi Rəşad Əliyev, şəhər İcra Hakimiyyətinin əməkdaşı Fərman Kazimov və başqalarının çıxışları dinlənib.

Sumqayıt şəhər Q.Qarayev adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbi "Şuşalı yurdum" adlı hesabat konserti təqdim edib.

İsmayilli RMI-nin təşkilatçılığı ilə "Mədəniyyətimizin beşiyi – Şuşa" adlı tədbir keçirilib. İsmayilli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nahid Bağirov, RMI-nin rəisi Elçin Nəcəfovun da iştirak etdiyi tədbirdə "Şəhidin yuxusu" adlı film izlənib. Heydər Əliyev adına Mədəniyyət Mərkəzi Xalq Teatrının kollektivi Xalq şairi Səməd Vurğunun "Vaqif" dramından ədəbi-bədii kompozisiya təqdim edib.

Ağdaş RMI-nin əhatə etdiyi Göyçay rayonundakı Rəsul Rzanın Ev-Muzeyində "Şuşa



İli"nə həsr olunmuş "Şuşam mənim, gözəlliklə qoşam mənim" adlı musiqili ədəbi-bədii tədbir keçirilib. Tədbirdə çıxış edən muzeyin direktoru Solmaz Həsənova Xalq şairi R.Rzanın Şuşanın gözəlliyini vəsf edən mısralarını oxuyub. Şəhər 7 illik musiqi məktəbi şagirdlərinin ifaları, şəhər 4 nömrəli və Ləkiçlaq kənd tam orta məktəbləri şagirdlərinin hazırladıqları səhnəciklər xoş təsir bağışlayıb.

Bölgələrdə müxtəlif səpkili tədbirlər



Ağstafa RMI Qazax rayon E.Hüseynov adına Mərkəzi Kitabxanası (şəhər parkında Xalq şairi Səməd Vurğunun (1906-1966) anım günü (27 may) ilə əlaqədar "Unutmaz bu oba, bu mahal məni" adlı səyyar sərgi təşkil edib.

Saatlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmır Bağirov rayon Mədəniyyət Mərkəzinin Nəsimikənd kənd Folklor evinin nəzdində

fəaliyyət göstərən "Adıgün" türk folklor kollektivini Şuşa şəhərində keçirilən V "Xarıbülül" Beynəlxalq Folklor Festivalında uğurlu iştirakı ilə əlaqədar qəbul edib. Sabirabad RMI-nin rəisi Fərid Qurbanzadənin də iştirak etdiyi görüşdə Saatlıda yaşayan Axıska türklərinin adət-ənənəsi, folkloru, milli-mənəvi dəyərləri barədə söz açıb. Kollektivə fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Şəki RMI-nin rəisi vəzifəsini icra edən Tərlan Nəsimov Balakən rayonundakı mədəniyyət müəssisələrinə baş çəkib, görülməli işlərlə tanış olub. T.Nəsimov Balakən Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, MKS, Mədəniyyət Mərkəzi və Uşaq incəsənət məktəbində olaraq müvafiq tapşırıq və tövsiyələrini verib. O, həmçinin Vətən müharibəsi şəhidləri Harun Alqayev, Qurban Hacıbəyov və Elmır Kərimovun ailəsi ilə də görüşüb.



Biləsuvar RMI Neftçala nümayəndəliyi, Gənclərin İnkişaf və Karyera Mərkəzi Neftçala nümayəndəliyi, rayon Gənclər və İdman idarəsi və Təhsil şöbəsinin birgə təşkilatçılığı, Neftçala Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə həyata keçirilən "Gənc Show" layihəsinin mükafatlandırma mərasimi olub. Neftçala şəhər Samid İmanov adına 1 sayılı tam orta məktəbin "Ulduzlar" komandası I, Sakit Kərimov adına Qədimkənd kənd tam orta məktəbin "Tufan" komandası II, Əbülfəz Cəfərov adına Bankə qəsəbə 1 sayılı tam orta məktəbin "Cıdır düzü" komandası isə III yere layiq görülüb.

Xəzəryanı ölkələrdə multikultural dəyərlər və turizmin inkişafı müzakirə olunub

Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti (ATMU) Elm və innovasiya şöbəsi, Mehmanxana və restoran biznesini kafedrası, həmçinin Xəzəryanı Ölkələrin Dövlət Universitetləri və Elmi-Tədqiqat Mərkəzləri Assosiasiyasının birgə dəstəyi ilə "Xəzəryanı ölkələrdə multikultural dəyərlər və turizmin inkişafı problemləri" mövzusunda onlayn formatda beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

Konfransın plenar iclasında ATMU-nun rektoru İlham Mədətov, Türkiyədən Anadolu Universiteti Turizm fakültəsinin dekanı Oktay Emir, Cənubi Ural Dövlət Universiteti Turizm və sosial-mədəni xidmətlər kafedrasının müdiri Tatyana Tretyakova, ATMU-nun Elm və innovasiya şöbəsinin müdiri Nəsirullah Nəsirli, Mehmanxana və restoran biznesi kafedrasının müdiri Novruz Quliyev çıxış ediblər.

Sonra konfrans işini "Xəzəryanı ölkələrdə turizm və qonaqpərvərlik sənayesi üçün kadrlar hazırlığı", "Qarabağ Şərq Zəngəzur iqtisadi rayonlarında turizm infrastrukturunun inkişaf istiqamətləri. Azərbaycan turizm destinasiyası kimi", "Multikultural dəyərlər və dayanıqlı inkişaf", "Qida sənayesi və qida təhlükəsizliyi", "Qida məhsullarının istehsalı və saxlanması", "Qidalanma xidməti" bölmələri üzrə davam etdirib.



Xəbər verdiyimiz kimi, mayın 28-də Akademik Milli Dram Teatrında 44 günlük Vətən müharibəsinə həsr olunan “Zəfər yolu” tamaşasının premiyerası oldu. Əslində, bu mövzuda səhnə əsərini çoxdan gözləyirdik. Həftə qısa müddət öncə bu barədə geniş polemika da açıldı. Bu mənada məşhur dramaturq, teatr nəzəriyyəçisi Bertold Brextin “Yazıçılar hökumətlərin döyüş etdikləri qədər sürətli yazsa bilməzlər, çünki yazmaq düşünməyi tələb edir” fikri ilə qismən razılaşsam da, köhnə tarixi Zəfərimizin, qəlbimizdə qürur dağının zirvəsində dayanan ikinci Qarabağ savaşının səhnə, sənət təzahürünü istəyir. Elə Akademik Milli Dram Teatrının premiyerasına da bu şövq və emosional ruh halında gəlmişdim.

Müəllifi və quruluşçu rejissoru Xalq artisti Azər Paşa Nemətov olan tamaşada Xalq artistləri Nureddin Mehdiqanlı, Əli Nur, Əməkdar artistlər Hicran Nəsirova, Elxan Quliyev, Mətanət Atakişiyeva, Anar Heybətov, Ayşad Məmmədov, Elşən Rüstəmov, Rəşad Bəxtiyarov, Mirzə Ağabəyli, Elnar Qarayev, aktyorlar Elçin Əfəndi, İlham Həsənova, Xədicə Novruzlu, Rada Nəsirova, İlyas Əhmədov, Afət Məmmədova, Elsevər Rəhimov, Corc Qafarov, Tural İbrahimov, Ramin Şıxəliyev, Cümşüd Zeynalov, Cavidan Novruz, Vüsal Mustafayev və başqaları çıxış edirdilər.

Musiqi tərtibatını Xalq artisti Siyavuş Kərimi, səhnə tərtibatını Azər Paşa Nemətov və Əməkdar mədəniyyət işçisi İlham Elxanoğlu verib, rejissor Emil Əsgərov verib. Tamaşa foyedən başladı. Teatrın əsas zalının foyesindən. Foyədə bayaqdan var-gəl edən, tamaşaçılara qoşulan aktyorlar səsgücləndiricidən eşidilən xəbər-əlanı eşidən kimi mərkəzə toplaşdılar.

Dövlət başçısının 27 sentyabr 2020-ci il tarixli çıxışından bir parçanın səslənməsi ilə tamaşa zalıdan səhnəyə daşındı. Səfərbərlik, hər yerdən Vətənin keşiyinə axışan insanlar (aktyorlar)

“Məni də siyahıya yazın”, “Ön cəbhəyə getməyə hazıram”, “Şükür, qisas zamanı yetişdi” kimi şüarlarla səhnənin mərkəzində qoyulan masanın arxasında əyləşən hərbiçiyə yaxınlaşıb savaşsa atılmaq istəklərini bildirdilər. Səhnədə qurulmuş iri monitorda tez-tez mətnə, dialoq və ümumi dramaturji ardıcılığına uyğun olaraq foto və video kadrlar, ölkə başçısının çıxışlarından parçalar verildi. Sağ və sol kulisli bağlayan iri xəritə hadisələrin məkan və gedişini göstərmək üçün fon effekti ilə işıqlandırılır, bu isə tərtibçilərin maraqlı həlli kimi diqqət cəkirdi.

Tamaşa boyu müharibəyə yolanan azərbaycanlı oğulların şücaəti, ön cəbhənin həyəcanı, arxa cəbhədəkilərin nigarəncilik və sevincini paralel yaşadıq. Xüsusən qalibiyyətlə bərabər gələn oğul, qardaş, er, ata itkisinin ağırlığını – yaxın keçmişdə şahidi olduğumuz hadisələri bu dəfə səhnədə izlədik.

Düzdür, bu təbii və bəzən statistik təqdimatı təsirli qılan amil güclü idi. Vətən, müharibə, haqq savaş, qisasın qiyamətə qalmaqatının sevinci və bunun fonunda tamaşaçı olaraq həyəcanımızın səhnə ilə tarazlığı. Amma, düşüncəm ki, ədəbi materialı qüvvətləndirə, səhnə əsərinə bədii təxəyyülün zənginliyi ilə istənilən halda o cəhdlər baxımlı alınacaqdı. Çünki nüvəsində vətənpərvərlik, yeni çağırış ruhu və əzm var idi.

Tamaşanın xüsusilə musiqi həllini, eyni zamanda quruluşçuların bu əzəmətli musiqi ilə səslənən cəhdlərini qeyd etməliyəm. Amma yetərli idimi?...

Albert Eynşteyn deyir ki, əksər insanlar səhv etməkdən qorxaraq yeni heç nə etmirlər, amma bundan qorxmaq lazım deyil. Bu mənada tamaşanın yaradıcı heyvün olaraq foto və video kadrlar, ölkə başçısının çıxışlarından parçalar verildi. Sağ və sol kulisli bağlayan iri xəritə hadisələrin məkan və gedişini göstərmək üçün fon effekti ilə işıqlandırılır, bu isə tərtibçilərin maraqlı həlli kimi diqqət cəkirdi.



Əslində, tamaşa-kompozisiyaya fərqli rakursdan baxmaq məcburiyyətindəyəm.

“Zəfər yolu”nun ən təsirli və təbii səhnəsi Vaqif kişinin (Xalq artisti, şəhid atası Əli Nur) oğlunun şəhadət xəbərini alması idi. Bu səhnədə tamaşa salosundakı hər kəs müharibə zamanı oğlunun tabutunu üzərinə sərilən bayrağı öpüb, gözləri üstünə qoyan yüzrlə atanın ağrısını iliyinə qədər hiss etdi.

Tamaşaçı göz yaşlarına hakim ola bilmədi, Vətən müharibəsində oğlunu itirmiş aktyor da hissələrinə.

Turan kişi (Nurəddin Mehdiqanlı) isə haqq yoluna hamıqlıq, bir an belə düşünmədən ölməyə hazır olmağımızın qətiyyəti, dönməzliyi idi. Aktyor qisas gücünü həsrətlə gözələyən və vüsəlinə yetişən sevdalı kimi roluna xoşbəxtlik, qıvrıqlıq və həyəcan qataraq tamaşaçısına ötürdü.

müəllimə (Afət Məmmədova; onu da deyim ki, aktrisa bu truppada ilk dəfə çıxış etməsinə rəğmən səhnəyə və tamaşaya hakimliyi ilə diqqəti cəlb etməyi bacardı), eləcə də gözü yolda, qulağı səsdə olan digər qadınlar – bacılar, həyat yoldaşları...

Bu tamaşada teatrın nisbətən orta və yeni nəsillə aktyorlarının bəzələrinin fiziki baxımdan yetərsiz (xüsusən Şuşanın sil-dırım qayalarına qalxan xüsusi təyinatlıların səhnə obrazını yaradanlar) olduqları da aydın göründü.

Tamaşada savaş səhnələrinin hərəkətverici qüvvəsi təsirini yaratmaq üçün seçilən qərarverici personajların (Elşən Rüstəmov, Ayşad Məmmədov) təqdimatı da sonüç təsir bağışladı.

Tərtibat məsələsində akademik teatrın səhnə imkanlarından, xüsusən təsvir çalarlarından bəhrələnmə gözü əz deydi. Tamaşaçı müharibə və Zəfər arasındakı zaman tunelində harmonik əvəzlənməni tam izləyə bilmədi.

Bu qəbil fikirləri davam etdirmək də olar. Amma tamaşanın əvvəlindən sonunadək birmənalı qarşılanmayan məqama toxunmaq fikrimi tamamlamaq istəyirəm.

Qalibi olduğumuz bu haqq savaş hamımızın idi və orada Azərbaycanın bütün bölgələrindən igidlər vuruşdular. Tamaşadakı personajların təqdimatında bunun dolğun səhnə həllini görə bilmədik. Odur ki, belə mövzulu əsər və səhnə işlərində bütün incə məqamları gözədən keçirməkdə fayda var...

H.Nizamiqızı

Şirma arxasında qalmağın səadəti

Bilmirəm, bəlkə də yanlışlıram. Amma mənə elə gəlir ki, səhnənin, aktyorluq peşəsinin ən çox cəfasını çəkənlər və ən az səfasını sürənlər (geniş tamaşaçı auditoriyası tərəfindən tanınmaq, populyarlaşmaq nöqtəyi-nəzərdən) məhz onlar – kuklaçılardır. Axi, ömürləri bəzən əl boyda kuklaların arxasında, şırmanın, səhnə pərdələrinin arasında keçir.

Səhnədə müxtəlif nağıl qəhrəmanlarına – Divə, Əjdahaya, Kəsəyəne ... dənə-dənə özləri də bilmədən qocalır, ömürləri ahl məqamına yetişirlər. Saçlar bəyazla bürünüb, üzgözlərində illərin yükü lövbər salsada da, məsum təbəssümləri, hələ də göyüdən düşəcək üç almanı gözləyəcək sadəlövh həyəcanları onları tərk etmir. Məncə, həm də nə yaxşı ki, tərk etmir. Yoxsa Vətən balaları rəngli xəyallarının arxasınca necə gedərdilər, necə dünyanı saflığın xilas edəcəyinə inanardılar?...

Mayın 29-da uşaqlı-böyüklü onlarla teatr-sevər yenidən Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrında toplaşmışdı.

Səbəb isə ömrünü səhnəyə, xüsusən mürəkkəb və çoxşaxəli istiqamət olan kukla teatrı sənətinə həsr etmiş aparıcı səhnə ustası, Əməkdar artist Rəhman Rəhmanov idi.

Sənətkar həyata gəlişinin 65, səhnə fəaliyyətinin isə 50 illik yubileyini yenə tamaşaçıları arasında qeyd edirdi.

O, sözsüz ki, müasir milli kukla sənətimizin təşəkkül və inkişafında, onun populyarlaşaraq kütləviləşməsində məxsusi yeri olan aktyorlardandır. Uşaqları səmini, məhz onların özü kimi saf duyğularla sevmək də onun boyuna biçilib. Səhnətinin və əhvalının hansı vəziyyətdə olmasından asılı olmayaraq, səhnəyə çıxıb uşaqları öz-özə dayanan kimi sanki dünyanı ona bağışlayırlar. Qəribə bir həyəcan və sevinc ilə ona zillənən işıqlı gözlərin ağuşuna “düşüb”, özü də bir qayğısız uşağa dönür.

Elə yubiley gecəsində də öz ampuasının idi. Onu təbrikə gələnlərə qoşulub sevinc və minnətdarlığını özünəməxsus sadəliyi və səmimiyyəti ilə edir, hər kəsə sevgisini ifadə etməyə çalışırdı.

15 yaşından fasiləsiz olaraq xalq teatrının tərkibində müxtəlif səpkili rollar oynayan, orta təhsilini başa vuran kimi dövlət teatrlarının birində səhnə məşinisti kimi çalışan və 1974-cü ildən ömrünü Azərbaycan Dövlət



Kukla Teatrına bağlayan yubilyarın deməyə sözü çox idi. Təbii ki, onu təbrikə gələnlərin də.

Yubiley gecəsində Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sədr müavini, Xalq artisti Hacı İsmayilov, Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon şökilatının sədri Muxtar Nağıyev, Dövlət Kukla Teatrının direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Rəşad Əhmədov, eləcə də Vətən müharibəsi qaziləri, aktyorun sənət dostları, həmçinin Gənc Tamaşaçıları Teatrı, Qax, Gəncə və Salyan kukla teatrlarının təmsilçiləri də çıxış etdilər.

Aktyorun ən yaddaqalan tamaşalarından səhnəciklər də nümayiş olundu. Üzeyir Hacıbəylinin “O olmasın, bu olsun” komediyasının (marionet kuklalar ilə) ən yaddaqalan personajı olan Məşədi İbadı illər əvvəl (tamaşanın yeganə canlı planı) oynayan aktyor və tərəfmüqəbilərinin çıxışı alqışlarla qarşılandı.

Təbrik və çıxışların ardından müxtəlif obrazilərindən səhnə çələngi təqdim edən aktyor, bir neçə dəqiqəlik də olsa, tamaşaçıları televiziyanın məşhur komediya proqramlarından teatrın repertuarındakı baxımlı tamaşalara ekskursiyaya aparmış oldu.

Musiqili gecədə Xalq artisti Heydər Anadolı, sənətkarın oğlu Emil Rəhmanov, eləcə də teatrın nəzdindəki “Oyuc” teatr-studiyasının istedadlı yetirmələri rəngarəng konsert proqramı ilə çıxış etdilər.

Xatırladaq ki, Rəhman Tofiq oğlu Rəhmanov 29 aprel 1957-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 1978-1983-cü illərdə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun Mədəni-maarif fakültəsində təhsil alıb. Uşaqlıqdan səhnəyə, sənətə sevgi ilə bağlanıb, Xalq artisti Lütful Məmmədovun məşhur xalq teatrında çıxışlar edib, onun təkidi ilə 15 yaşından dövlət teatrlarında bir neçə tamaşada aktyor kimi səhnəyə çıxıb. Bu illər ərzində Dövlət Kukla Teatrının repertuarındakı 100-dən artıq tamaşada müxtəlif səpkili rollar oynayan aktyor paralel olaraq televiziya məşhur proqramlarda çıxışlar edib.

Rəhman Rəhmanovun səhnə fəaliyyəti dövlətimiz, yaradıcılıq təşkilatlarımız tərəfindən də qiymətləndirilib. “Qızıl Dəvş” mükafatı laureatı, “Sənətkar” medallı aktyor Azərbaycan teatrının inkişafında xidmətləri nə görə 7 mart 2014-cü ildə respublikanın “Əməkdar artisti” fəxri adına, dəfələrlə Prezident mükafatına layiq görülüb.

Yubilyara yeni yaradıcılıq nailiyyətləri və möhkəm cansağlığı arzusu ilə

Həmidə Rüstəmov

“Mədəni gənclik” Akademik Opera və Balet Teatrında

Mədəniyyət Nazirliyinin “Mədəni gənclik” layihəsinə bu dəfə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı ev sahibliyi edib. Layihəyə qoşulan Bakı Dövlət Universitetinin tələbələri mayın 31-də teatrda Üzeyir Hacıbəylinin “Arşın mal alan” operettasına tamaşa edəblər.

Əməkdar incəsənət xadimi Hafiz Quliyevin quruluşunda, Əməkdar incəsənət xadimi Sevil Hacıyevanın dirijorluğu ilə hazırlanan musiqili komediya maraqla qarşılanıb.



Gənclər dahi Üzeyir bəyin ölməz musiqisindən zövq almaq, tacir Əsgərlə bəy qızı Gülcöhrənin sevgisinə şahid olmaq, eyni anda 4 cütlüyün toyu ilə başa çatan məzali hadisələrə tamaşa etmək imkanı qazanıblar.

Tamaşadan sonra öz təəssüratlarını bölüşən tələbələr “Mədəni gənclik” layihəsi çərçivəsində qatıldıkları tədbirlərin, o cümlədən “Arşın mal alan” operettasının onun mədəni zövqünə təsir etdiyini bildiriblər.

Xatırladaq ki, gənclərin incəsənətə marağının artırılmasını əsas məqsəd kimi qarşıya qoyan layihə iyun ayının sonuna qədər davam edəcək. Layihə çərçivəsində tələbələrin izləyəcəyi növbəti tamaşa iyunun 7-də Akademik Musiqili Teatrda “O olmasın, bu olsun” operettası olacaq.

“Gələcəyin bərpaçıları”

Elmi Bərpa Mərkəzində uşaqlar üçün ustad dərsi

1 iyun – Beynəlxalq Uşaqların Müdafiəsi Günü Muzey Sərvətləri və Xatirə Əşyalarının Elmi Bərpa Mərkəzində də qeyd edilib.



Mərkəzdə “Gələcəyin bərpaçıları” adı ilə təşkil olunan ustad dərslərində müxtəlif yaş qruplarından olan uşaqlara gil, plastilin və başqa materiallardan müxtəlif fiqurlar düzəltmək və sulu, akril boylarla və rəngli karandaşlarla rəsmlər çəkmək öyrədilib. Tədbir zamanı əyləncəli proqram (uşaqlar üçün cizgi filmlərinin nümayişi, uşaq mahnılarından ibarət karaoke) da təqdim olub.

Sonda uşaqların əl işləri sərgilənib və iştirakçılar sertifikatlarla təltif ediliblər.

“Azərbaycan etnomusiqişünaslığı” kitabının təqdimatı

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) Azərbaycan ənənəvi musiqisi və müasir texnologiyalar kafedrasının müdiri, Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq elmləri doktoru, professor Təriyel Məmmədovun “Azərbaycan etnomusiqişünaslığı (1921-2021)” kitabı çapdan çıxıb. İyunun 1-də BMA-nın Qara Qarayev adına konfrans zalında kitabın təqdimatı keçirilib.

İki hissədən ibarət olan kitabın birinci hissəsi BMA-nın 100 illiyinə həsr olunub, ikinci hissədə isə akademiya etnomusiqişünaslığın inkişaf yolları işıqlandırılıb. Burada Azərbaycan və rudiillərində BMA əməkdaşlarının kitablarının, metodik tövsiyələrinin, dissertasiya işlərinin siyahısı və “Tarixin canlı səsləri” adlı audionaşrı yer alıb. “Tarixin canlı səsləri”ndə Üzeyir Hacıbəyli, Dmitri Şostakoviç, Qara



Qarayev, Fikrət Əmirov, Niyazi, Bülbül kimi görkəmli musiqiçilər yer alıb.

Kitabda azərbaycanlı müəlliflərlə yanaşı, Türkiyə, Rusiya, Qazaxistan, Tacikistan və Özbəkistanın etnomusiqişünas alimlərinin məqalələri də toplanıb.

Təqdimatda BMA-nın tədris işləri üzrə prorektor, Əməkdar müəllim, professor Nərmine Quliyeva belə bir nəşrin ərəsəyə

gəlməsini Azərbaycan musiqi mədəniyyəti üçün əlamətdar hadisə olduğunu bildirib, Təriyel Məmmədovun təbrik edib.

Akademiyanın professoru, Əməkdar müəllim Ülviyyə İmənova və Əməkdar incəsənət xadimi, professor Zümrüd Dadaşzadə də musiqi mədəniyyətimizə töhfə olan kitaba görə müəllifi təbrik edərək, yeni yaradıcılıq uğurları arzu ediblər.

Üzeyir Hacıbəyli məktəbinin yetirmələrindən söz düşəndə ilk xatırlananlardan biri də musiqi mədəniyyəti tariximizdə öz dəst-xətti ilə tanınan bəstəkar, Xalq artisti Hacı Xanməmmədovdur. Görkəmli bəstəkar dolğun yaradıcılığı dövründə bir çox janrlarda parlaq əsərlər yaradıb. Sənətkarın qəlboxşayan mahnıları, “Azərbaycan eskizləri”, “Bayram”, “Azərbaycan” sүйtaları musiqi xəzinəmizi zənginləşdirən nümunələrdir.

Hacı Dadaş oğlu Xanməmmədov 15 iyun 1918-ci ildə qədim Dərbənd şəhərində dünyaya göz açıb. Erkən çağlardan musiqiyə maraq göstərir. Orta təhsilini başa vurduqdan sonra Bakı şəhərinə gəlir. Təsədüf nəticəsində dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyli ilə qarşılaşır. Bu görüş onun gələcək taleyini müəyyənləşdirir. Böyük musiqi xadiminin tövsiyəsi və himayəsi ilə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyası nəzdində Orta ixtisas musiqi məktəbinin tar sinfinə daxil olur. Burada görkəmli bəstəkar Səid Rüstəmovdan dərslər alır. Ü.Hacıbəylinin “Koroğlu” operası 1937-ci ildə Akademik Opera və Balet Teatrında tamaşa qoyulur. Bəstəkarın dövləti ilə Hacı Xanməmmədov simfonik orkestrdə solo tərda ifa edir. O, bir il sonra, 1938-ci ildə Moskvada keçirilən Azərbaycan incəsənəti ongünüliyündə də “Koroğlu” operasının tamaşasında iştirak edir.

1943-cü ildə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında Xalq musiqisinin əsasları şöbəsi açılır və Üzeyir bəy H.Xanməmmədovu ora dəvət edir. Musiqi folklorunu dərindən mənimsəyən sənətkar ilk mahnılarından artıq xalq musiqisindən, muğam çalarlarından bacarıqla istifadə etməyə başlayır. H.Xanməmmədov II Dünya müharibəsi illərində daha çox vətənpərvərlik ruhlı əsərlər üzərində işləyir. Onun “Yürüş marşı”, “Qəhrəmanı” bu mövzuda yazdığı maraqlı musiqi əsərlərindəndir.

Müharibədən sonra bəstəkarlıq üzrə təhsil almağın zəruriliyini hiss edir və konservatoriyaya daxil olur. Əvvəlcə professor Boris Zeydmanın, sonra isə Qara Qarayevin sinfində oxuyur. Onun xalq musiqisini dərindən bilməsini, mahir tar ifaçısı olduğunu nəzərə alan Q.Qarayev gənc bəstəkara tar və simfonik orkestr

Sənətə tarla gələn bəstəkar

“Koroğlu” operasının ilk tamaşasında ifa etmişdi...



üçün əsər yazmasını təklif edir. Beləcə, Azərbaycan musiqi tarixində ilk “Tar və simfonik orkestr üçün konsert” yaranır. Görkəmli bəstəkar əsərin ərsəyə gəlməsində tarın zəngin intonasiya xüsusiyyətlərindən və texniki məziyyətlərindən bacarıqla bəhrələnir. Əsərin ilk ifaçısı görkəmli tarzen Əhsən Dadaşov olur.

Maraqlıdır ki, Azərbaycan musiqi tarixində kamança ilə simfo-

nik orkestr üçün ilk konserti də H.Xanməmmədov yazıb. Bəstəkar bu konserti 1990-cı ildə bəstələyir, kamançanın tembr xüsusiyyətlərini və ifadə vasitələrini məharətlə göstərir.

H.Xanməmmədov hələ tələbə ikən Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında dirijor kimi fəaliyyət göstərmişdir. Sonralar bir neçə qədim musiqi alətimizi orkestrə gətirib. Onun simfoniyyətləri, simfoniyləri, sүйtaları əlvan və zərif ritmləri, zəngin melodiyaalari musiqişünaslar tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

Hiss və duyğular bəstəkarı Aşıq Ələsgər və Mikayıl Müşfiq yaradıcılığına daha çox müraciət edib. Mahnıları və şən melodiyaalari repertuardan düşməyib. Qəlbaçan, könül oxşayan mahnıları korifey sənətkarlarımızdan Rəşid Behbudov, Şövkət Ələkbərova, Gülağa

Məmmədov, Rübabə Muradova, Nezakət Məmmədova və başqaları böyük şövqlə ifa ediblər.

Aşıq Ələsgərin sözlərinə yazdığı “Telli”, “Güllü”, “Qadan alım”, “Ceyran”, “Getmə, amandı”, “Ni-



yə döndü” mahnıları, M.Müşfiqin şeirlərinə bəstələdiyi “Yaşa, kö-nül”, “Yadıma düşdü”, “Oxu, sevgilim”, “Sənin gözlərin”, “Qurban olduğum”, “Neyçün gəlmədin”, “Arzuya bax, sevgilim” və başqa əsərləri bu gün də eyni şövqlə sevilir.

Əbədi susmaz “Xarıbülbul”

Adı Şuşa ilə qoşa çəkilən festival bir qərinə əvvəl mətbuat səhifələrində

Qeyd olunur ki, ilk festivalda mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu, Moskva Dövlət Konservatoriyasının professoru V.Şurov, SSRİ Xalqları Musiqisinin Təbliğatı Bürosunun şöbə müdiri Natalya Şurova, SSRİ Folklor Komissiyası redaksiya bölməsinin müdiri B.Rabinoviç, bəstəkar, Xalq artisti, professor Vəlif Adıgözəlov, Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının (indiki BMA) professoru Oqtay Quliyev, Mədəniyyət Nazirliyinin idarə rəisi Şamil Axundov, Türkmənistan, Başqırdistan, Tacikistan mədəniyyət nazirliklərinin məsul şəxsləri iştirak edib. Xalq artisti Sara Qədimova və Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən musiqiçilərin qatıldığı festivalın iştirakçıları Şuşada Üzeyir bəyin və Bülbülün ev-muzeylərini də ziyarət ediblər.



“Artıq 3-cü dəfə keçirilən festival əsl sülh və dostluq bayramına çevrilir... Startını musiqi yaradıcılığının gözəl çeşməsi sayılan Şuşadan götürən festivalın düşüncəsi keçən ildən Mingəçevir şəhəridir. Mingəçevir Şəhər Partiya Komitəsinin ikinci katibi Rəsim Məmmədov festivala hazırlıqla bağlı müsahibəsində deyir:

“Bu il Türkiyə, İspaniya, Əfqanıstan, ABŞ və digər ölkələrdən folklor ustaları gəlmişlər. Festivalın açılışı Mingəçevirdə Y.Qaçarın adına stadionda baş tutmuşdur. Tədbiri isə mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu açmışdır. Festival iştirakçıları Gəncə, Ağcabədi, Bərdə, Zaqatala, Ağdaş və Ağdamda çıxışlar edəcəklər. Yekun konsert isə Bakıda reallaşacaq”.

Təəssüf ki, “Kommunist” qəzeti festivalın hansı səbəbdən Şuşada deyil, Mingəçevirdə keçirilməsinin səbəbini göstərmir. Artıq Dağlıq Qarabağda Azərbaycanın suverenliyinə təhdid olan erməni separatizmi, Ermənistanın ölkəmizə qarşı ərəzi iddiaları silahlı münaqişəyə keçmişdi. Belə bir vəziyyətdə Şuşada təntənəli musiqi, folklor bayramının reallaşması mümkün deyildi...

1991-ci ilin yanvarında nəşrə başlayan “Mədəniyyət” qəzeti həmin ilin 15 may tarixli sayında mədəniyyət nazirinin müavini Şamil Axundova istinadən festivala hazırlıqla bağlı məlumat verir. Materialda festivalın 18 may tarixində Mingəçevirdə keçiriləcəyi və İtaliya, Hindistan, Yaponiya və digər ölkələrdən kollektivlərin qatılacağı haqqında qeyd olunur.

Qəzetin 21 may buraxılışında isə “Dünyanı bizə, bizi dünyaya tanıdan “Xarıbülbul” başlıqlı yazıda festivalın 70 ildən bəri Azərbaycanda keçirilən yeganə beynəlxalq əhəmiyyətli tədbir olduğunu yazır. Yazıda eyni zamanda bədnam ermənilərin torpaqlarımıza göz dikdiyi, Qarabağda vəziyyətin ağır olduğu qeyd edilir: “Təəssüf ki, festival torpaqlarımıza göz dikənlərin fitnə-fəسادı, hər cür alçaqlığa əl atması səbəbindən bu il də Şuşada keçirilmir. Faşizmi diz çökdürən Sovet ordusu erməni neofaşizmindən çəkinərək qonaqlarımızın təhlükəsizliyinə zə-



əvvəli səh. 1-də

“Mahnı və dostluq bayramı”

“Xarıbülbul” musiqi festivalının əsası məşhur xanəndə, pedaqoq, Xalq artisti Seyid Şuşinski-nin (1889-1965) 100 illik yubileyi ilə əlaqədar 1989-cu ildə qoyulub. Həmin ilin əvvəlində festivala hazırlıqlara başlanılıb, may ayında, Şuşada xarıbülbulün çıxışları da keçirilib.

İlk festivalda yerli ifaçılarla yanaşı, keçmiş Sovet İttifaqı üzrə respublikalardan musiqi qrupları da iştirak edib. Ümumilikdə festivala 100-ə yaxın qonaq qatılıb. Konsertlər Cıdır düzündə qurulmuş 7 məkanda keçirilib. Festival 12-15 yaşlı yeniyetmələrin ifasında “Qarabağ şikəstəsi” zərbə-muğamı ilə açılıb. İlk festivalın tamaşaçıları əsasən Şuşanın sakinləri idi. Musiqi şölənin ilk günü Qarabağ atlarının yarışı da təşkil olunmuş, festival çərçivəsində Şuşada gülüş yarışları da keçirilmişdi...

Bütün bu sadələdliqlərimiz elektron mənbələrdə qeyd olunan məlumatlardır. Bəs, görəsən, bugünkü rəqəmsal dünyamızdan fərqli olaraq 33 il əvvəl ilk festivala bağlı ictimaiyyətə hansı məlumatlar çatdırılmışdı və bu mədəni hadisə mətbuatda necə işıqlandırılmışdı?

Əlimizdə “Bakı” qəzetinin 1989-cu il 24 may tarixli sayı var. Qəzetdə “Ümumittifaq xalq yaradıcılığı festivalı” rubrikası ilə “Mahnı və dostluq bayramı” adlı “Azadinform”-un (indiki AZƏRTAC) müxbiri Ç.İsmayilovun yığcam informasiyası dərc olunub.

Məlumatda deyilir: “Şuşa şəhərinin sakinləri “Xarıbülbul” Ümumittifaq folklor mahnı festivalının iştirakçılarını Azərbaycan şərbəti, gül-çiçək və mahnı ilə qarşıladılar. Onlar “Cıdır düzü” bayramını qeyd etmək üçün Şuşaya gəlmişlər. Bu il bayram görkəmli Azərbaycan müğənnisi Seyid Şuşinski-nin anadan olmasının 100 illiyi ilə bir vaxta düşmüşdür. Doğma Cıdır düzündə səhnələşdirilmiş tamaşa göstərilmişdir. Tamaşada müğənnilər, rəqqaslar, kəndirbazlar, atçapanlar və pəhləvanlar iştirak etmişdir. Bir çox dillərdə mahnılar oxunmuş, musiqilər səslənmişdir...”.

Xəbərdə festivalda Başqırdistan, Türkmənistan, Qırğızıstandan olan musiqiçilərin iştirakı qeyd edilir və görkəmli xanəndə, Xalq artisti Sara Qədimovanın muğamlarını ifa etdiyi vurğulanır. Rusiyalı qonaq, P.İ.Çaykovski adına Moskva Dövlət Konservatoriyasının professoru

V.Şurovun təəssüratlarına da yer verilir. Alim festivalı əsl yaradıcılıq və dostluq bayramı adlandırır. “Kommunist” qəzetinin 1989-cu il 26 may buraxılışında da festival haqqında xəbəre rast gəlirik. Qəzetin Ağdam müxbiri yazır: “Musiqi sərhəd tanımır. Xalqın tarix və mübarizə yolunu, arzu və düşüncələrini tərənnüm edən muğam və el havaları milliyyətdən, dinindən asılı olmayaraq, haminin qəlbinə ehtizaza gətirir”.



Ümummillî ağrının kölgəsində ikinci festival

1990-cı il. Bu tarix ölkəmiz üçün o qədər də bayram əhvalı sayılır. Çünki il başlayanda, yanvarın 20-də sovet imperiyası Bakıda qanlı qırğın törətmişdi. Bəlkə də elə bu səbəbdən ikinci “Xarıbülbul” festivalı ilə bağlı cəmi bir mənədə, “Kommunist” qəzetində məlumat rast gəlik. S.Krasnovanın 20 may tarixli “Xarıbülbul” festivalının marşrutları ilə... Nəgmə qonaq gəlir...” adlı yazısı tədbirə qatılacaq qonaqlar üçün Mədəniyyət Nazirliyinin təşkil etdiyi beynəlxalq festival qərargahından reportajdır.

Qonaqların “Azərbaycan” mehmanxanasında qarşılandığını yazan müxbir həmin il festivala Hollandiya, Tatarıstan, Meksika, ABŞ, Gürcüstan, Belarusiya (Belarus), Türkiyə, Litva və Tacikistandan etnomusiqişünas, sənətşünas, eləcə də musiqi kollektivlərinin qatıldığını qeyd edir.

“Dünyanı bizə, bizi dünyaya tanıdan “Xarıbülbul”

Əgər ilk iki ildə musiqi bayramı “Ümumittifaq xalq yaradıcılığı festivalı”, “Folklor festivalı” adlanırdısa, 1991-ci ildə “Xarıbülbul” III Beynəlxalq Musiqi Folkloru Festivalı kimi qeyd olunur.

Üçüncü festival haqqında “Kommunist” qəzeti 1991-ci il 21 may tarixli sayında yazırdı:

H.Xanməmmədov həmçinin gənclik illərindən xalq mahnılarını toplayaraq nota salıb. “Bəhbəh”, “Ay qadısı”, “Gəl, gəl”, “Ay qız, heyranın ollam”, “Yadıma sən düşəndə” və s. mahnıları buna misal göstərmək olar. Musiqiçilərin yetişməsində də mühüm xidmətlər göstərən bəstəkar əvvəlcə A.Zeynallı adına Bakı Musiqi Məktəbində çalışıb. 1957-ci ildən isə ömrünün Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında pedaqoji fəaliyyətə həsr edib.

Görkəmli sənətkar yaradıcılıqla bərabər, müxtəlif illərdə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının direktoru, Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının bədii rəhbəri olub. 1967-ci ildə “Əməkdar incəsənət xadimi”, 1988-ci ildə “Xalq

artisti” fəxri adlarına, 2000-ci ildə “Şöhrət” ordeninə layiq görüldü.

Adını əbədi yaşadacaq bən-zərsiz əsərlər müəllifi kimi tanınan Hacı Xanməmmədov 7 aprel 2005-ci ildə, 87 yaşında vəfat edib.

Savalan Fəracov

Xəbərdə üç saatdan çox davam edən konsertin möhtəşəmliyi qeyd olunur. Bildirilir ki, yekun konsertin quruluşunu festivalın baş rejissoru, Xalq artisti Kərim Kərimov və moskvəli bəstəkar İqor Sklyar verib.

“Qoy susmasın “Xarıbülbul”...”

Çox mürəkkəb bir dövr. Xocalıda soyqırımı törədilib, əzəli yurd yerlərimiz işğal olunur. Artıq Şuşanın da başını qara buludlar bürüyüb...

30 aprel 1992-ci il. “Mədəniyyət” qəzeti. “Qoy susmasın “Xarıbülbul” sərlövəli yazı Mədəniyyət Nazirliyində keçirilən mətbuat konfransı haqqındadır. Xəbərdə festivala, əvvəlki illərdə olduğu kimi, çoxsaylı ölkələrdən iştirakçıların qatılmaq üçün müraciət etdiyi diqqətə çatdırılır: “Hazırda hamını bir sual düşündürür: “Azərbaycan torpaqlarında müharibə gətirdi bir vaxtda festivalı keçirmək, ya keçirmək?”. Bütün dünyada informasiya blokadasına düşdüyümüz bir zamanda xalqımızın başına gətirilən faciələri göstərmək üçün bundan böyük vasitə ola bilməz...”.

Festivalın keçiriləcəyi tarix 23-28 may kimi qeyd edilir. Bildirilir ki, festivalın bağlanması mərasimi Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaradılmasının ildönümündə Gəncədə keçiriləcək. Yazıda iqtisadi çətinliklərin hökm sürdüyü vaxtda imkanlı təşkilatlardan maddi yardım göstərilməsi də xahiş olunur...



lı xalqımızın tarixi, mədəniyyəti haqqında “bədxahların yaydığı böhtanları alt-üst edən ədalət məclisi” adlandırır. Diqqətə çatdırılır ki, amerikalı Rozi Törner, Bob Barilski Azərbaycanı tanıyıb gördəndən sonra düşmənlərimizin rəzil niyyətləri barədə obyektiv fikirlər söyləmişlər.

Ş.Əkbərzadənin “Bu qıtlıq vaxtda iştirakçıların korluq çəkəcəyindən ehtiyat edirsinizmi” sualına isə nazir “Dünyanı bizə, bizi dünyaya tanıdan “Xarıbülbul” yolunda hər cəfaya dözmək olar” cavabını verir.

“Kommunist” qəzeti 28 may tarixli sayında üçüncü festivalın Bakıdakı bağlanış mərasimindən yazır: “Mayın 25-də V.İ.Lenin adına Respublika Sarayında “Xarıbülbul” III Beynəlxalq Musiqi Festivalının bağlanış mərasimi keçirilmişdir. Festivalda iştirak edən folklor kollektivlərinə Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinə “Xalqın milli mədəniyyətinin qorunması və yüksək ustalığa görə” fəxri diplomları təqdim edilmişdir...”.

...Mayın 8-də xarıbülbulün vətəni Şuşa erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunur. Dördüncü “Xarıbülbul” festivalı ləğv edilir. Şuşa, Cıdır düzü musiqi, folklor şöləri üçün uzun illər gözəlməli olur.

2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsində ərəzi bütövlüyümüz bərpa olunur, Şuşada üçrəngli bayrağımız yenidən dalğalanır. Otuz il öncə “Mədəniyyət” qəzetinin yazdığı kimi, qala-şəhərimiz yenidən festivallı günlərinə qayıdır. Cıdır düzü Heydər Əliyev Fondu-nun təşkilatlığı ilə möhtəşəm musiqi bayramına – “Xarıbülbul” musiqi festivalına ev sahibliyi edir...

Adı bundan sonra da mədəniyyət paytaxtımızla qoşa çəkəcək “Xarıbülbul” festivalının tarixinə səyahət etdi

Lalə Azəri

P.S. *Arxiv materiallarının əldə olunmasında göstərdikləri köməyə görə Milli Kitabxananın rəhbərliyinə və kollektivinə minnətdarlığımızı bildiririk.*

Əsərlərindən bizə baxan rəssam



Bu ikisinin harmoniyası rəsmdə birləşir. Rəsm çəkəndə isə rənglərin harmoniyasına mütləq şəkilə diqqət etmək lazımdır.

Fikrət İbrahimlinin əsərlərinə nəzər salsaq, realizmin daha çox üstünlük təşkil etdiyini görə bilərik. Ümumilikdə ekspresionizm, impressionizm, post-impressionizm, avanqard və daha çox realizmin üzərində qurulan əsərlərin müəllifi rənglərdən yerində istifadə etmək bacarığının nə qədər önəmli olduğunu vurğulayır. Rəssamın yaradıcılığı kifayət qədər janr əlvanlığı ilə diqqət çəkir. “Dəniz,

tərəfdə xəlvəti pıçılдаşan xanımlar, ətrafında şənlikdən zövq alan balacalar, sol tərəfdə isə sevinc və qayğı ilə gəlini izləyən böyük-lər təsvir olunub. Süjeti tablonun rəng şkalası dolğundur. Titraq və enerjili fırça vuruşlarının nəqş etdiyi lirizm rəssamın mövzu seçiminə çox yaraşır.

Xoşahəngli rənglərin bir-birini təqib etdiyi kompozisiyalar sə-nətkarın üslubundan, düşüncə-sindən, kövrək duyğularından xəbər verir. Sadə, lakin təsirli bir kompozisiya quruluşuna əsasla-nan “Xonça aparənlər” əsərində rənglər səssiz və istidir. Arxa fon

ritmini, estetikasını izləyicilərinə “İçərişəhər” tablosunda təqdim edib. Şərqin, demək olar ki, sim-voluna çevrilmiş ənənəvi me-marlıq elementləri – günbəzlər, minarələr, sadə eyvanlar köhnə Bakının xatirələrimizə sinən gö-rüntüsünü kövrək duyğular ilə yada salır. Kompozisiyanın əsas xüsusiyyətləri arasında hərəkət hissi, işıq və kölgə arasındakı kontrast yer almaqdadır. Şəhərin mistik təsvirində forma ilə rənglər də bərabər dərəcədə rol oyna-yır. Həndəsi formalar ilə, cizgi və əyr xətlər biçimlərdən çox istifadə edilməsinə baxmayaraq, lirik ab-hava, romantik çalar öz bədii və estetik gücünü itirmir. İncə zövq və həssas duyğuların harmo-niyası sayəsində qarşımızdakı təsvir “möcüzəvi şəhər”ə çevri-lərək qəlbimizi fəth edir. Rəssam Bakını ağışuna alan Xəzərin mavi, fruzəyi sularının sakit dal-ğalarını, onun üzərində qıy vuran qağayıları, limana yəşəşən gə-mi və qayıqları da təsvir etməyi unutmur. Kətdənə sonsuzluğa doğru uzanan şəhər mənzərəsi-nin ən gözəl elementi, yenilməz-lik rəmzi olan Qız qalasıdır. Tarix qoxan abidələri, sərin mehi, hər



Azərbaycan rəssamlıq sənəti tarixində Neftçala rəssamlarının xüsusi yeri olduğunu əminliklə deyə bilərik. Çünki burada yetişən əksər rəssamlar respublikada çox məşhur olan “Adil Hacıyev məktəbi”ni keçmişdi. Onlardan biri də 2 iyun 1955-ci ildə Neftçala rayo-nunun Xılı kəndində dünyaya gələn Fikrət Əli oğlu İbrahimlidir.

Gündəlik ona verilən pullara qaçib fırça, boya alan Fikrət 9-cu sinifdən rəsm çəkməyə başlamışdı. Atası oğlunun arzularını gerçəkləşdirmək üçün onu dostu, Xalq rəssamı Adil Hacıyevin yanına apararaq rəssamlıq sənətinin sirlərini öyrənməsinə dəstək olur. Rəssamlığa olan həvəs sonralar onu Bakı şəhərinə gətirdi. Əzim Əzimzadə adına Dövlət Rəssam-lıq Məktəbində, M.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunda təhsil aldı. Fikrət İb-rahimili 1988-ci ildən Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvüdür.

Ömrünün bir qərindəndən ço-xunu rənglər dünyası ilə təma-sa-ünsiyətə həsr edən Fikrət İb-rahimili sənətdə milli ruhun qo-rumasına çalışan, öz dəst-xət-ti olan rəssamlardandır. Onun əsərlərində daha çox qürubun, tündsən və açıq-qəhvəyi rənglə-rin ahəngi diqqəti cəlb edir. Özü-nün təbirincə desək, rəsm musi-qinin və rəqsin rəngli formasıdır.

günəbaxanlar”, “Fatmayı”, “Bağ evi-Novxanı”, “Abşeron motivi”, “Abşeron günəbaxanları”, “Van Qoq günəbaxanları”, “Nişan. Rəfiqələr”, “Kəndimizin qızları”, “Xonça aparırlar”, “Gəlin gətirməyə”, “Toy” və s. əsərləri bir-birindən maraqlı kompozisiya quruluşu və milli kolorit zənginli-yinə görə diqqəti cəlb edir.

Xalqın, elin milli mənəviyyatını, adət-ənənələrini, həyat tərzini, sevincini, şadlığını özündə cəmlə-yən toy-düyün mərasimləri hər zaman sənət adamlarının diqqət mərkəzində olub. Nəsildən-nəslə keçərək qorunub yaşadılan bu ənənələrımız təsviri sənət sa-həsində də olduqca zəngin yer tutmaqdadır. Mahir fırça usta-sı Fikrət İbrahimlinin yaradıcılıq fəaliyyətindən də yan ötməyən bu mövzu “Toya hazırlıq” süje-ti kompozisiyasında öz əksini tapıb. Kompozisiyada saflığın, yeni başlanğıcın simvolu hesab edilən bəyaz libaslı gəlin məkə-zı fiqur kimi çıxış edir. Utancaq, həyəcanlı baxışlarla izləyicilə-rə baxan gəlinin ətrafında onun sevincinə şərik olmağa çalışan xanımları görürük. Sanki ətraf ələm, təbiət də təzə gəlinin hə-yəcanını paylaşaraq, dinamik, canlı və coşqulu əhvala bürünüb. Hər bir fiqur öz individual jestləri, mimikaları ilə təsvir olunub. Sağ

günəş sarısı, parlaq qızılı tonlar və qırmızı ləkələrdən ibarətdir. Rəssamın seçdiyi palitra əsərin dramatik gücünü artıran önəm-li ünsürlərdən biridir. Çoxqıvrılı kompozisiyanın əsas qəhrəman-ları olan qadınlar və balaca uşaq bütün duyğu dəyişikliklərini öz mi-mikalarında bürüzə verirlər. Xa-nımlardan ikisinin əlində qırmızı örtükdə məcməyi-xonça var. Xon-çalar xoş xəbərin, xeyir işin rəm-zı hesab olunurlar. Qadınlar zərif və emosional baxışları, duruşları ilə əsəri bəzəyirlər. Azyaşlı uşaq saf nəzərləri ilə izləyicilərə tuşla-yıb. Kompozisiyanın ən maraqlı obrazı isə ağbırçək qadındır. Hə-lim siması ilə bizə doğma gələn bu qadın sanki arxasındakı sakit, mülayim dənizin əksidir. Kompo-zisiyanın dinamikası, gücü, ritmi isə tələşsüz ləpələrin üzərində qə-nad çalan ağ qağayılardır. Bəlkə də bu coşqun qağayılar vasitəsilə rəssam bizə gənc qadınların co-şub-çağlayan ruhlarını, qəlbilərini göstərmək istəyir.

18 li İçərişəhərdə yaşayan rəs-sam qədim qalanın hər yerinə bələddir, buranın labirintəbənzər küçələrini, onun ayrı-ayrı abidə-lərini, daşlara hopmuş xatirələrini se-və-sevə kətəna köçürüb. Doğ-ma şəhərin təsvirinə mücərrəd və daha nağılvırı yəşəşən sənətkar Bakının dinamikasını, kaosunu,

bir qarışı min sirr ilə möhlərlənən küçələri həvəslə işləyən fırça usta-sı öz obrazını da kompozisi-yaya əlavə edir. Təəccüblü deyil ki, ömrünü sənətinə həsr edən rəssam ele yenə molvert üzərində yaradıcılıq eşqi ilə çalışarkən təsvir olunub. Məhz bu imza is-tedadlı rəngkarın təxəyyülünün özünəxas nümunəsi kimi kompo-zisiyanı uğurla tamamlayır.

Fikrət İbrahimlinin yaradıcılı-ğında cansız və soyuq əşyala-rın ifadəsi də özünəməxsus yer tutmaqdadır. Onun bizə təqdim etdiyi məişət əşyaları, tərə-vəz və meyvələr təmtəraqdan uzaq görkəmləri ilə tamaşaçı-ya keçmişlə bu günün arasında əlaqənin varlığını yansıdır. Sə-pələnmiş əşyaların ruhunu, fak-turasını bədii ifadə dili ilə böyük ustalıqla çatdıran rəssam mə-harətlə fırça və rənglərin kömə-yi ilə səpələnmiş cansız əşyala-rın hissiyyatını, daxili və xarici görünüşünü, həyatla əlaqəsini bədii şəkildə ehtiva etməkdədir.

Fikrət İbrahimlinin əsərləri müxtəlif vaxtlarda sərgilərdə nü-mayiş etdirilib, mükafatlara layiq görürlüb və ölkəmizlə yanaşı xar-ci ölkələrdə şəxsi kolleksiyalar-da saxlanılır.

Könül Vəliyeva
Azərbaycan Dövlət Rəsm
Qalereyasının əməkdaşı



nsanların həyatında maddi və mənəvi ehtiyaclar roluncuddur. Maddi ehtiyaclar cismimizi, mənəvi ehtiyaclar isə ruhumuzu qı-dalandırır. Ruhumuzun ən çox incəsənətə, musiqiyə, ədəbiyyata ehtiyacı var. İncəsənət bəzi xalqların tarixinin böyük bir hissəsi-nin təşkilində əhəmiyyətli rol oynamaqla yanaşı, mədəniyyətinin də formalaşması və orijinal olmasının başlıca meyandır. Qədim insanlar belə inanclarını yerinə yetirmək üçün totemlərinin təsvirlərini yaratması “insan varsa, incəsənət var” demək olduğunu isbatlayır. Hər hansı bir kəşf ilə ehtiyacların ödənilməsinin kölgə-sində də incəsənət işıqları görünüb...

Çində kağızın ixtirası tək-cə ədəbiyyatın inkişafına deyil, həmçinin digər sənət növünün yaranmasına təkan verdi. Əv-vəllər kağızın bahalı xammal olmasından irəli gələrək yalnız zadəganlar və hakim zümrə-nin, əsasən qızlarının yaradığı və xüsusi bacarıq tələb edən bu sənət növü oriqamidir. “Oriqami” yapon sözü olub “ori” – qatla-

maq, “qami” isə kağız mənasına gəlir. Çində kağızın yaranma-sı ilə meydana gələn bu sənət növünün inkişaf edərək yüksəl-məsi isə Yaponiyada baş verib. İlk vaxtlar Çində yarandıqı və rahiblər tərəfindən Yaponiyada təbliğ olunduğu güman edilir.

Oriqami heç bir alətdən istifa-də etmədən, yapışdırmadan ha-zırlanan kağız qatlama sənətidir.

Kiçik yaşlarımızda hər birimizin hazırladığımız gəmi fiqurları ori-qaminin ən sadə növləridir. Ori-qami klassik və parçalı olmaqla iki növə ayrılır.

Klassik oriqami bir tək kağız-la hazırlanır. İki və ya daha artıq hissə istifadə edilərək klassik oriqami ilə heyvan və ya əşya fiqurları hazırlanır. Modulyar ori-qami kimi də adlandırılan hissəli oriqami oxşar parçaların bir-ləşdirilməsi ilə hazırlanır, hey-van və ya əşyadan çox 3D və həndəsi fiqurların hazırlanması üçün istifadə olunur. Hissə sayı hüdudsuz olan modulyar oriqa-mi sökülüb-yığılan oyuncaqlara oxşayır və eyni hissələrlə bir çox fərqli fiqur hazırlamaq mümkün-dür. Oriqami əsasən kvadrat ka-zırlanan kağız qatlama sənətidir.

formasında hər hansı bir məh-dudiyyət yoxdur.

Yaradıcılıq məhdudiyyəti ol-mayan sənət növündə müxtəlif xüsusiyyətlərə malik heyvan və fəza fiqurları və ya hər hansısa bir obyektin fiqurunu yaratmaq mümkündür. Zəngin mədəni-yətə sahib olan Yaponiyanın qədim ənənələrində mühüm ye-rə malik oriqami sənətinin bəzi fiqurlarına mistik mənalər yük-lənib. Durna quşu fiquru xüsusi mahiyyətə malikdir. Əfsanələrə görə, arzu tutub 1000 durna qu-şu fiquru hazırlayan insanın ar-zuları gerçəkləşir. Bu fiqurların daha çox tanınması isə 1945-ci ildə Xirosimada atom bombası-nın partlaması nəticəsində qan xərcəngi olan Sadako Sasaki adlı 11 yaşlı uşağın 1000 durna quşu düzəltməsi ilə bağlıdır.

Lakin Sadako vəfat etmə də, adı dünyada barış simvoluna çevrilir. Bu hadisə Xirosimada meydana gəlməsinə və bu gün-nün şərafinə Sadakonun Sietldə (ABŞ) heykəlinin qoyulmasına vəsilə olub. Hər il avqust ayı-nın 6-da qeyd olunan bu gün-

Xatirə təqvim	4-7 iyun
Azərbaycan	
4 iyun 1926 – Əməkdar artist, xanəndə Fatma Yusif qızı Mehriyə-yeva (1926 – 4.1.2000) Qubada anadan olub. Muğam, xalq və bə-s-təkar mahnılarının bənzərsiz ifaçısı kimi tanınır. “Arşın mal alan” filmində (1945) Telli rolunu oynayıb.	
4 iyun 1929 – Əməkdar artist, kamança ifaçısı Elman Kərim oğlu Bədəlov (1929 – 25.6.1991) Ağdamın Malibaylı kəndində doğulub. Azərbaycan Televiziyası və Radiosu Xalq çalğı alətləri orkestrində fəaliyyət göstərib.	
4 iyun 1939 – Əməkdar artist Vaqif Nəcəf oğlu Rəsulov (1939-2014) Bakıda doğulub. Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı yaranandan (1968) bu teatrın aktyoru olub.	
4 iyun 1944 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, kinooperator Elman Əliverdi oğlu Əliyev (1944-2016) Bakıda doğulub. 30-dan artıq sə-nədli filmin operatoru, bədii filmlərin rəssam-fotografı olub.	
5 iyun 1908 – Məşhur şair Mikayıl Müşfiq (Mikayıl Əbdülməqədər oğ-lu İsmayilzadə; 1908 – 6.1.1938) anadan olub. Yeniyyətə vaxtların-dan şeir yazıb, 18-20 yaşlarında populyarlıq qazanıb. Qısa ömrün-də 10 şeir və poemalar toplusu nəşr olunub. Repressiya qurbanıdır.	
5 iyun 1939 – Xalq şairi, dramaturq Vaqif Səmədoğlu (Vaqif Sə-məd oğlu Vəkilov; 1939 – 28.1.2015) anadan olub. Lirik-fəlsəfi şeir-lərin, “Bəxt üzüyü”, “Yayda qartopu oyunu”, “Generalın son əmrini”, “Mamoy kişinin yuxuları” və s. pyeslərin müəllifidir. Milli Məclisin de-putatı (2000-2010) olub.	
5 iyun 1941 – Görkəmli aktyor, Əməkdar artist Hamlet Bəbir oğ-lu Xanizadə (1941 – 3.2.1990) Bakının Şağın kəndində doğulub. “Babək”, “Arxadan vurulan zərbə”, “Qızı uçurum”, “Qətl günü” və s. filmlərdə, Akademik Dram Teatrında, televiziya tamaşalarında ya-d-daqalan obrazlar yaradıb.	
6 iyun 1917 – Teatr xadimi, rejissor, pedaqoq, Əməkdar incəsə-nət xadimi Zəfər Əlipaşa oğlu Nemətov (1917 – 19.11.1971) anad-an olub. Yaradıcılığının əsas dövrü Gəncə Tamaşaçıları Teatrı ilə bağlıdır, 1942-1969-cu illərdə bu teatrdə quruluşçu rejissor və baş rejissor işləyib.	
6 iyun 1929 – Əməkdar rəssam, heykəltəraş Münəvver Məcid qı-zı Rzayeva (1929-2004) Bakıda anadan olub. Mikayıl Müşfiq (Bakı və Xızı), Ayna Sultanova, Məhsəti Gəncəvi (Gəncə) və digər tanın-mış şəxsiyyətlərin heykəllərinin müəllifidir.	
6 iyun 1929 – Akademik, fizika-niyaziyyat elmləri doktoru Çingiz Oveys oğlu Qacar (1929 – 12.6.2021) Bakıda doğulub. İxtisas sa-həsi ilə yanaşı, “Qədim və orta əsrlər Azərbaycanın görkəmli şəx-siyyətləri”, “Köhnə Bakı”, “Köhnə Şuşa” və s. kitabların müəllifidir.	
6 iyun 1972 – Bakıda Nəriman Nərimanovun heykəlinin (heykəl-təraş – Xalq rəssamı Cəlal Qaryəydi) açılışı keçirilib. Respublikanın rəhbəri – Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi Heydər Əliyev mə-ra-simə çıxış edib.	
7 iyun 1905 – Azərbaycanın mətbuat və ictimai fikir tarixində mü-hüm rol oynamış “Həyat” qəzeti nəşrə başlayıb. Qəzetin nəşiri Əlimər-dan bəy Topçubaşov, redaktorları Əhməd bəy Ağaoğlu (Ağayev) və Əli bəy Hüseynzadə idi. 1906-cı ilin 3 sentyabrındakı Bakıda nəşr edilib.	
7 iyun 1893 – Peşəkar təhsil almış ilk azərbaycanlı qadın rəs-samlardan Qeysər Seyfulla qızı Kaşiyeva (1893 – 17.4.1972) Tif-lisdə doğulub. Qafqaz İncəsənəti Təşviq Cəmiyyətinin rəssamlıq sinfində oxuyub. Portret və peyzajların (“Azərbaycan ziyalıları”, “Göl sahil”i” və s.) müəllifidir. “Şərq qadını” jurnalında rəssam işləyib.	
7 iyun 1924 – Xalq artisti Məlik Yusif oğlu Dadaşov (1924 – 3.12.1996) Bakıda anadan olub. Akademik Dram Teatrında çalışıb. Rus Dram Teatrında direktor və bədii rəhbər (1989-1991) işləyib. Teatr və televiziya tamaşalarında, filmlərdə (“Dəli Kür”, “Axıncı aşırım”, “O dünyadan salam”, “Fəryad” və s.) filmlərdə yaddaqalan rollar oynayıb.	
Dünya	
4 iyun 1882 – Rus teatr rejissoru Fyodor Komissarjevski (1882-1954) anadan olub.	
5 iyun 1898 – İspan şairi və dramaturqu, musiqiçi və rəssam Fe-deriko Qarsia Lorka (Federico Garcia Lorca; 1898-1936) anadan olub. İspaniyada vətəndaş müharibəsində həlak olub.	
5 iyun 1931 – Fransız kinorejissoru, “Yeni dalğa”nın nümayən-dəsi Jak Demi (Jacques Demy; 1931-1990) anadan olub. “Şərbur çətirilər” filmi Kann festivalının (1964) qalibi olub.	
6 iyun 1599 – İspan rəssamı Diego Rodriqes de Silva Velaskes (Diego Rodriguez de Silva y Velazquez; 1599-1660) anadan olub.	
6 iyun 1606 – Fransız dramaturqu Pyer Kornel (Pierre Corneille; 1606-1684) anadan olub. Əsərləri: “Sid”, “Edip”, “Psixeya”, “Mede-ya” və s.	
6 iyun 1799 – Böyük rus şairi, dramaturq və nasir Aleksandr Ser-geyeviç Puşkin (1799 – 10.02.1837) anadan olub. Əsərləri: “Yevge-ni Onegin” (mənzum roman), “Ruslan və Lüdmila”, “Qafqaz əsiri”, “Tunc atlı” (poema), “Boris Qodunov”, “Motsart və Salyeri” (pyes), “Kapitan qızı”, “Qaratoxmaq qadın” (povest) və s.	
6 iyun 1875 - Alman yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükə-fatı laureatı (1929) Tomas Mann (Paul Thomas Mann; 1875 – 12.08.1955) anadan olub. Əsərləri: “İosif və onun qardaşları” (tetra-logiya), “Buddenbroklar”, “Doktor Faustus” (roman) və s.	
7 iyun 1848 – Fransız impressionist rəssamı, qrafik və heykəltəraş Pol Qogen (Eugene Henri Paul Gauguin; 1848-1903) anadan olub.	
7 iyun 1917 – İtalyan əsilli Amerika aktyoru və müğənnisi Din Martin (Dean Martin – Dino Paul Crocetti; 1917-1995) anadan olub.	
Hazırladı: Vüqar Orxan	

Sülh və firəvanlıq “simvolu”



ilk olaraq kağız qatlanır, fiqur yaradılır, kəsildikdən sonra açılır və fiqurun əsas forması meydana gəlir. Əsasən simmetrik olan bu sənət növü vasitəsilə qar-dənəciyi, ulduzlar və ya müxtəlif çi-çəklərlə yanaşı, simmetrik olma-yan daha mürəkkəb fiqurlar da hazırlamaq mümkündür. Kiriqa-minin əsas xüsusiyyəti yalnız bir kağızdan hazırlanmasıdır.

Oriqami müasir dövrdə bir o qədər də inkişaf etməsə də, əsasən həvəskarlar tərəfindən öyrənilməyə davam etdirilir. Sibho Mabona, Atilla Yurtkul kimi sənətkarlar isə oriqami sənətində professional olaraq davam edən nadir insanlardır. Azərbaycanın Əməkdar rəssa-mı Rəşad Ələkbərov da “Özün-sən” adlı sərğisində məhz dur-na quşu oriqamilərindən ibarət instalyasiya hazırlayıb. Xam-malın kağız olması səbəbindən bu sənət əsərlərinin ömrü az olduğu üçün ən qədim oriqami haqda dəqiq məlumat vermək mümkün deyil.

Şəbnəm Əzizova
Azərbaycan Dövlət Rəsm
Qalereyasının kiçik elmi işçisi

31 may – 2 iyun tarixlərində Almaniyanın Frankfurt şəhərində keçirilən “IMEX – 2022” sərgisində Azərbaycanın işgüzar turizm imkanları tanidilib.

Dövlət Turizm Agentliyindən bildirilib ki, sərgiyə ölkəmizdən 8 turizm şirkəti qatılıb. Məqsəd Azərbaycanın işgüzar və biznes turizmi potensialını Avropada tanımaq, xarici tərəfdaşlarla əlaqələri genişləndirmək və yeni əməkdaşlıqlar qurmaqdır. Görüşlərdə Azərbaycanda mövcud olan müasir işgüzar turizm infrastrukturuna və irimiqyaslı biznes tədbirlərinə ev sahibliyi etmə potensialı haqqında məlumat verilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Turizm Bürosunun tabeliyində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Konqreslər Bürosunun işgüzar turizmin təşviqi istiqamətində di-

Ölkəmizin işgüzar turizm imkanları Almaniyada təbliğ edilib



gər qurumlarla əməkdaşlığının nəticəsi olaraq ölkəmiz 2023-cü ildə 74-cü Beynəlxalq Astronavtika Konqresinə, Avropa Gənclər Parlamentinin 99-cu Beynəlxalq Sessiyasına və Avropa Kranio Maksillo Üz Cərrahiyyəsi Assosiasiyasının Regional Konqresinə, 2024-cü ildə isə Universitet Alimlərinin Liderlik Simpoziumuna ev sahibliyi edəcək.

Dünya üzrə görüşlər, konfranslar, tədbirlər və işgüzar səyahətlər sahəsində ən mühüm sərgi hesab olunan “IMEX Frankfurt” 2002-ci ildən başlayaraq hər il keçirilir. Bu il sərgiyə 150-dən çox ölkədən nümayəndələr qatılıb.

“Musiqili proyektor” multimedia şousu

Məşhur filmlərin musiqiləri kamera orkestrinin ifasında



İyunun 25-də Nizami Kino Mərkəzində “Art-East Media Group” şirkətinin təşkilatçılığı ilə “Musiqili proyektor” multimedia şousu keçiriləcək. Layihə “Azərbaycanfilm” Kinostudiyasının dəstəyi ilə reallaşacaq.

“Musiqili proyektor” multimedia şousunda “Avanqard” kamera orkestrinin ifasında Azərbaycan və dünya kinematografiyasının ən sevilen bədii və cizgi filmlərinin saundtrekləri yeni aranjımanda tamaşaçılara təqdim ediləcək. Proqramda böyük rəğbət qazanmış ekran əsərlərindən musiqi nümunələri parlaq rəqs ifaları, xoreoqrafik kompozisiyalar və filmlərdən fraqmentlərlə müşayiət olunacaq. Multimedia şousu tamaşaçılarda bədii zövq və xoş təəssürat bəxş edəcək.

“Sonuncu” filmi növbəti beynəlxalq festivalda

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Bakı Media Mərkəzi və “Səlnamə-film” studiyası tərəfindən istehsal olunmuş “Sonuncu” sənədli filmi iyunun 6-11-də Polşada, 41-ci Koszalin Debüt Filmləri Festivalında nümayiş olunacaq.

Ekran işi “Gənclər və kino” adı altında keçirilən festivalın qismətli filmlər üzrə müsabiqə proqramında iştirak edəcək.

Baş prodüseri Arzu Əliyeva, prodüserləri Orman Əliyev və Nazim Hüseynov, rejissoru Fərid Əhmədov, ssenari müəllifləri Esmira Əyyub və Fərid Əhmədov, quruluşçu operatoru Mateuş Çuxnovski (Polşa) olan film Xəzər dənizindəki Kürdili adasının sonuncu sakinini Vitali Pronindən bəhs edir.

Qeyd edək ki, “Sonuncu” ötən il premyerasını 50-ci Rotterdam Beynəlxalq Film Festivalında etdikdən sonra, bir sıra festivallarda iştirak edib. Ekran işi Bosniya və Herseqo-



vinada keçirilən 15-ci “Jahorina Film Festivalı”nda, Polşada keçirilən “OFF CİNEMA” 25-ci Beynəlxalq Sənədli Film Festivalında, 5-ci “DokuBaku” Beynəlxalq Sənədli Film Festivalında mükafatlara layiq görülüb.

Azərbaycan hekayələri Praqada təqdim olunub

Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzi ilə Çex Respublikasının “Karolinum” nəşriyyatının birgə əməkdaşlığı çərçivəsində Praqada işıq üzü görmüş “Sarı gəlin – Azərbaycan hekayələri antologiyası” kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə Karlov Universitetinin professoru İvana Bozdexova açaraq kitabı daxil edilmiş əsərlərin bədii məziyyətindən, çex dilinə tərcümə və tərtib prosesindən danışib. Bildirib ki, Çexiya ədəbi mühitində maraqla qarşılanan nəşr Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzi tərəfindən ədəbiyyatlararası mübadilə və iki ölkə arasında mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına verilən əlamətdar töhfədir.

Karlov Universitetinin prorektoru Yan Kuklik də kitabın hər iki ölkənin ədəbi-mədəni həyatı üçün əlamətdar hadisə olduğunu, bu səpkili layihələrin davamlı şəkildə həyata keçirilməsinə ehtiyac duyulduğunu bildirib.

Universitetin professoru Zuzana Krjehova, Klara Xoulikova, “Karolinum” nəşriyyatının direktoru Petr Valo və digər çıxış edənlər nəşr haqqında söz açıblar.

Ölkəmizin Çex Respublikasında səfiri Adış Məmmədov nəşrin Azərbaycan xalqı və mədəniyyətinin çəxialı oxuculara tanıtılmasında mühüm rolundan danışmış: “Bu vaxta qədər ayrı-ayrı yazıçı və şairlərin əsərlərindən bəzi nümunələr müxtəlif dövrlərdə Praqada çap olunsada da, milli ədəbiyyatın bu cür küll halında təqdim edilməsi ilk və əlamətdar hadisədir”.



Mərasimin bədii hissəsində kitabı daxil edilmiş əsərlərdən – Əzizə Cəfərzadənin “Gözlənilməyən gəliş”, Anarın “Gürcü ailəsi”, Elçinin “Sarı gəlin” hekayələrindən parçalar səsləndirilib, “Sarı gəlin” Azərbaycan xalq mahnısı ifa olunub.

Qeyd edək ki, bu ilin mart ayında Praqada işıq üzü görmüş kitabı Əbdürrəhim bəy

Haqverdiyev, Cəlil Məmmədov, Süleyman Rəhimov, Əli Vəliyev, Mir Cəlal, Ənvər Məmmədov, Anar, Əzizə Cəfərzadə, Maqşud İbrahimbəyov, Yusif Səmədoğlu, Elçin, İsi Məlikzadə, Mövlud Süleymanlı, Kamal Abdulla, Şahmar, Sara Nəzirova, Rafiq Tağı, Saday Budaqlı, Etimad Başkeçid kimi Azərbaycan ədəblərinin əsərləri daxil edilib.

“ABBA” 36 il sonra ictimaiyyət qarşısına çıxıb

İsveçin məşhur “ABBA” kvartetinin üzvləri 36 ildən sonra ilk dəfə tam heyətdə ictimaiyyət qarşısına çıxıblar. Qrup mayın 26-da “ABBA Voyage” konsert şousunun açılışına qatılıb.



72 yaşlı Agneta Faltskoq, 75 yaşlı Benni Andersson, 76 yaşlı Anni-Frid Lingstad və 77-nə yaxın yaşda olan Byorn Ulvəus qırmızı xal üzərindən keçərkən fotoqraflara poza verdikdən sonra tamaşaçı zalında yerlərini tutublar. Konsertdə isə kvartet üzvlərinin özləri deyil, onların rəqəmsal avatarları çıxış ediblər.

Konsertdən öncə səhnəyə çıxan Benni Anderson özünü zaman içində səyahət edən “Doktor Kim” (“Doctor Who”, 60-80-ci illərdə BBC-də yayımlanan məşhur fantastik serial) ilə müqayisə edib.

Sonra “ABBA”nın holoqramlı avatarları qrupun populyar mahnılarını ifa ediblər.

Konsertlər “ABBA”nın 40 ildən sonra “Voyage” adlı albomunun buraxılışına həsr olunub. “ABBA Voyage” şousu bir həftə ərzində hər gün London Olimpiya parkında xüsusi olaraq tikilmiş “ABBA Arena”da nümayiş olunub.

Konsertlərdə çıxış edən holoqramlar (rəqəmsal avatar) 70-ci illərdəki “ABBA” üzvlərinin bənzəridir. Konsert proqramında İsveç qrupunun 22 hiti yer alıb.

1972-ci ildə yaradılan kvartet üzvlərinin adlarının baş hərfəri (Agneta, Byorn, Benni, Anni) ilə “ABBA” adlandırılıb. Dünya şöhrəti qazanan qrup 10 il fəaliyyət göstərərək qrupun hitləri bu gün də dünya radiolarının efirində səslənir.

V.Kamal

Azərbaycanın qızılqül ətirləri Paris sərgisində

Parisdə Fransa Ətriyyatçılar Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə keçirilən SIMPPAR sərgisində Azərbaycanın ətir sənayesi sahəsində ixtisaslaşmış “Lecheq Farm & Distillery” şirkəti ölkəmizi təmsil edib.



Zaqatala rayonunda fəaliyyət göstərən “Lecheq Farm & Distillery” MMC sərgidə təbii məhsullardan hazırlanmış müxtəlif çeşidli bitki yağları, kosmetika və aromaterapiya üzrə məhsullarını nümayiş etdirib. Zaqatala və Şəkidə becərilmiş qızılqül, lavanda və digər çöl çiçəklərindən hazırlanmış aroma yağlar ətir istehsalçılarının diqqətini cəlb edib. Bəzi mütəxəssislər Azərbaycan lavandası yağının xüsusi ətir nüansına malik olduğunu vurğulayıblar.

Fransanın ətriyyat üzrə mütəxəssisləri Azərbaycandan gələn bitki yağları ilə maraqlanaraq, əməkdaşlıq təklif ediblər. “Lecheq Farm and Distillery” şirkətinin nümayiş etdirdiyi 50 illik qızılqül yağı mütəxəssislər tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

SIMPAPR ətriyyat sənayesi sahəsində Avropanın ən böyük peşəkər sərgisidir. 1-2 iyun tarixlərində keçirilən builki sərgiyə 100-dən çox ölkədən ətir sənayesi üçün xammal istehsal edən tanınmış brendlər qatılıb. Azərbaycan şirkətinin də dünyada tanınmış və aparıcı kosmetika, aromaterapiya sənayələrinin təbii xammal tədarükçüsünə çevrilməsi təsadüfi deyil. Respublikamızda hələ sovet dövründə istehsal olunan qızılqül yağı müxtəlif ölkələrə ixrac edilibdi.

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

358 il əvvəl...

6 iyun 1664-cü ildə Britaniya ilə Niderland arasında Amerikadakı müstəmləkələrə nəzarət uğrunda müharibə başlayıb. İlk döyüşdə Britaniya qoşunları qalib gələrək Nyu-Amsterdam şəhərini ələ keçiriblər. İngilislər şəhərin adını dəyişərək Nyu-York qoyublar.

144 il əvvəl...

4 iyun 1878-ci ildə Britaniya və Osmanlı imperiyası arasında Kipr konvensiyası imzalanıb. Sazişə əsasən, Osmanlı Kipr adasını Britaniyanın idarəçiliyinə verərək əvəzində Rusiya ilə Balkan müharibəsində (1877-1878) ondan yardım almamışdı. Lakin Britaniyanın göstərdiyi köməyə rəğmən Osmanlı məğlub oldu və nəticədə Balkanların böyük hissəsinə də, Kiprə də nəzarəti itirdi.

117 il əvvəl...

7 iyun 1905-ci ildə Norveç-İsveç uniyasına (ittifaq) son qoyulub. Norveç parlamenti (Storting) ölkədə keçirilmiş referendumun nəticələrini nəzərə alaraq ittifaq sazişini pozmaq barədə qərar çıxarıb. Norveç müstəqil krallıq olub. Norveç-İsveç uniyası 1814-cü ildə iki ölkə arasında müharibənin nəticəsi olaraq imzalanmışdı. Müharibədə qalib gələn İsveç Norveçi ittifaqa məcbur etmişdi.

104 il əvvəl...

4 iyun 1918-ci ildə Batumda aparılan danışıqların yekunu olaraq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilə Osmanlı arasında “Sülh və dostluq haqqında” müqavilə imzalanıb. Müqaviləni Azərbaycan tərəfdən Milli Şuranın sədri M.Ə.Rəsulzadə və xarici işlər naziri M.Hacinski, Osmanlı tərəfdən ədliyyə naziri Xəlil bəy və Qafqaz cəbhəsinin komandanı Vahib paşa imzalamışdı. Bu müqavilə ilə Xalq Cümhuriyyəti birinci olaraq Osmanlı tərəfindən tanındı.



102 il əvvəl...

6 iyun 1920-ci ildə Zaqatalada sovet hakimiyyətinə qarşı üsyan başlanıb. Molla Həfiz Əfəndinin başçılıq etdiyi üsyançılar Zaqatala qalasını, Qaxı və ətraf əraziləri ələ keçiriblər. Rusiyanın XI ordusunun bölgəyə yeridilən hissələri iyunun 16-da üsyanı yatırır. Həfiz Əfəndi dəstəsi ilə Gürcüstan ərazisinə keçib.

75 il əvvəl...

5 iyun 1947-ci ildə ABŞ-in dövlət katibi Corc Marşall Harvard Universitetində etdiyi çıxışında Avropa dövlətlərinə yardım proqramını açıqlayıb. Tarixə “Marşall planı” kimi düşən bu proqrama əsasən, ABŞ hökuməti 4 il ərzində Avropanın 16 dövlətinə (SSRİ və onun təhriki ilə Şərqi Avropanın sosialist düşərgəsi yardımından imtina etdi) ümumilikdə 13 milyard dollar yardım göstərdi.



67 il əvvəl...

5 iyun 1955-ci ildə “Varşava müqaviləsi” qüvvəyə minib. 1955-ci il mayın 14-də Varşavada SSRİ və daha 7 sosialist ölkəsi tərəfindən bağlanan pakt NATO alyansına cavab olaraq yaradılmışdı. 1991-ci il iyulun 1-də “Varşava müqaviləsi” özünü buraxdı.

55 il əvvəl...

5 iyun 1967-ci ildə Yaxın Şərqdə “6 günlük müharibə” başlanıb. İsrail ordusu Misir, Suriya, İordaniya və İraqın birləşmiş qüvvələrini qısa müddətdə (10 iyun) məğlub edərək, Misirin Sinay yarımadasını, Suriyanın Qolan təpələrini ələ keçirdi. Misir hökuməti ABŞ və Britaniyanın İsraili dəstəkləməsinə etiraz olaraq Süveyş kanalını bağladı. Dünya gəmiçiliyi üçün böyük əhəmiyyət daşıyan kanal yalnız 1975-ci ildə açıldı. 1979-1980-ci illərdən Misirlə aparılan Kemp-Devid (ABŞ) danışıqlarına əsasən, İsrail Sinayı tərk etdi.

50 il əvvəl...

5 iyun 1972-ci ildə Stokholmda (İsveç) ətraf mühitin mühafizəsi üzrə beynəlxalq konfrans başlayıb. Həmin il dekabrın 16-da BMT Baş Assambleyasının 27-ci sessiyasında 5 iyun Dünya Ətraf Mühit Günü (World Environment Day) kimi təsis olunub.

30 il əvvəl...

7 iyun 1992-ci ildə Azərbaycanda növbədənəknar prezident seçkiləri keçirilib. Mərkəzi Seçki Komissiyasının elan etdiyi rəsmi məlumata görə, Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin sədri Əbülfəz Elçibəy 59,4 faiz səsle qalib gəlmişdi.

29 il əvvəl...

4 iyun 1993-cü ildə Gəncədə Azərbaycan Ordusunun keçmiş korpus komandiri Səadət Hüseynovun başçılıq etdiyi hərbi qüvvələr qiyam qaldırıb. Qiyamçılarla hökumət qüvvələri arasında silahlı toqquşmada hər iki tərəfdən 35 nəfər həlak olub. Bu hadisə Azərbaycanda dərinləşən hərbi-siyasi böhranı kritik həddə çatdırıb, ölkə vətəndaş müharibəsi astanasına gəlib.

Hazırladı: V.Orxan

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisensiya № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. **Sifariş:** 1570
Buraxılışa məsul: Fərid Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:
Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETI REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641